

Olaines novads
aktīvs • industriāls • zaļš

Olaines novada attīstības programma līdz 2028. gadam

Vides pārskats

Izstrādāts stratēģiskā
ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros

2023

Satura rādītājs

Ievads	3
Olaimes novada vizītkarte 2023.gadā.....	4
1. Attīstības programmas galvenie mērķi, ūssatura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	7
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	13
2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra.....	13
2.2. Iesaistītās institūcijas un rezultāti (Screening fāze)	14
2.3. Sabiedrības līdzdalība un rezultāti	15
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja attīstības programma netiku īstenota .	17
3.1. Gaisa kvalitāte, smakas un vides troksnis.....	17
3.2. Derīgie izrakteņi.....	20
3.3. Virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu kvalitāte	21
3.4. Ūdenssaimniecības raksturojums.....	24
3.5. Atkritumu apsaimniekošana	28
3.6. Piesārņojošās darbības, riska teritorijas un piesārņotās teritorijas.....	29
3.7. Bioloģiskā daudzveidība	44
3.8. Kultūrvēsturiskais mantojums	46
3.9. Izmaiņas, ja attīstības programma netiku īstenota	46
4. Ar attīstības programmu saistītie vides aspekti	48
5. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	49
5.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	49
5.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	50
6. Attīstības programmas un tās iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	52
7. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu attīstības programmas un tās iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi	57
8. Ūss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts	58
9. Iespējamie kompensēšanas pasākumi	59
10. Attīstības programmas īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums	59
11. Paredzētie pasākumi attīstības programmas īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.....	59
12. Kopsavilkums	61

Ievads

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk tekstā – SIVN) veikts un Vides pārskats izstrādāts Olaines novada attīstības programmai līdz 2028. gadam (turpmāk tekstā – Attīstības programma).

Olaines novada Attīstības programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Olaines novada attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Olaines novada Attīstības programmas izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Olaines novada domes 2020. gada 22. decembra sēdes lēmumu (protokols Nr.18, 4.p.) “Par Olaines novada attīstības programmas 2022. - 2028. gadam izstrādes uzsākšanu”.

SIVN veikts saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.), MK 23.03.2004. noteikumiem Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – Birojs) 2021. gada 31. maijā pieņemto lēmumu Nr. 4-02/48 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

SIVN procedūras ietvaros sagatavots Vides pārskats, kas balstās uz Olaines novada Pašreizējās situācijas raksturojuma informāciju, Attīstības programmas stratēģiskās daļas, rīcības un investīciju plāna informāciju. SIVN veikts Attīstības programmas projekta redakcijas sagatavošanas posmā līdz tā nodošanai publiskajai apspriešanai.

Vides pārskatā tiek analizēts esošais vides stāvoklis Olaines novadā, vērtēta Attīstības programmā plānoto rīcības virzienu rīcību iespējamā ietekme uz vides stāvokli un izstrādāti priekšlikumi nelabvēlīgās ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Vides pārskata projekta redakcija tika precizēta un papildināta, ņemot vērā plānošanas dokumenta un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas rezultātus.

Plānošanas dokumenta un SIVN veicējs SIA “Reģionālie projekti”.

Olaines novada vizītkarte 2023.gadā

Teritorija un apdzīvojums		<p>Novads atrodas Latvijas teritorijas centrālā daļā – Vidzemes, Zemgales un Kurzemes krustpunktā, Rīgas plānošanas reģionā, Vidzemes un Zemgales vēsturiskās zemes teritorijā. Novada teritorijas platība 308,5 km².</p> <p>Olainei pilsētas statuss piešķirts 1967. gadā, pilsētā nav kultūrvēsturisko pieminekļu, tai raksturīga daudzdzīvokļu namu apbūve. Vairums novada apdzīvoto vietu veidojušās pēdējās desmitgadēs kā dārzkopības, vasarnīcu ciemi.</p>
Iedzīvotāji		<p>Faktiskais iedzīvotāju skaits 2022. gada sākumā - 19 953 cilvēki (pēc Oficiālās statistikas portāla datiem), pēc iedzīvotāju reģistra datiem deklarēti 20 458 cilvēki. Iedzīvotāju blīvums novadā ir 68 cilv./km², bet vidēji Pierīgā – 38 cilv./km². Lielākās apdzīvotās vietas pēc iedzīvotāju skaita 2022.g. sākumā bija Olaine (10 290), Jaunolaine (3 159), Medemciems (1 582), Stūnīši (1 194), Jāņupe (950).</p>
Robežas		<p>Ziemeļos – Mārupes novads un Rīga, austrumos – Ķekavas novads, dienvidos – Bauskas novads, rietumos – Jelgavas novads.</p>
Administratīvā struktūra		<p>Olaines novads izveidots 2009. gadā, administratīvi teritoriālās reformas rezultātā apvienojot Olaines pilsētu ar Olaines pagastu (ar ciemumi Apšukalni, Blijas, Dāvi, Damradi, Grēnes, Galiņi, Ezītis, Ilejas, Jaunolaine, Jāņupe, Kalmes, Medemciems, Pārlaine, Pēternieki, Rājumi, Stīpnieki, Stūnīši, Uzvaras Līdums, Vaivadi, Virši). 2021. gadā notikušās administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienota papildu meža teritorija no Ķekavas novada, lai nodrošinātu ģeogrāfiski vienotu Olaines novada teritoriju.</p>
Ekonomika		<p>Olaine ir reģionālas nozīmes industriālais centrs, attīstījusies kā ķīmiskās rūpniecības un farmaceitiskās nozares pilsēta, saglabājot lielāko daļu rūpnieku līdz mūsdienām. Bezdarba līmenis 2023. gada sākumā – 3,4%. Darbojas Olaines novada uzņēmējdarbības atbalsta centrs. Lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma: AS “Olainfarm”, SIA “Bohnenkamp”, SIA “Latvijas Aptieka”, SIA “Atlas Premium”, SIA “Dinair Filton”, SIA “CrossChem”, AS “Olaines ķīmiskā rūpniecīca “Biolars””, SIA “Akatrans”, SIA “Lyngson” u.c. Olaines novada ekonomiskā izaugsme ir saistīta ar Rīgas tiešo tuvumu, attīstīto transporta infrastruktūru un pastāvošo nozaru un pakalpojumu uzlabošanu.</p>
Autoceļi un sasniedzamība		<p>Novadu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Jelgava. 2030. gadā novadu šķērso starptautiskā dzelzceļa līnija Rail Baltica. Autoceļu tīklu veido valsts galvenie autoceļi: A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte), A7 Rīga - Bauska - Lietuvas robeža (Grenctāle), A8 Rīga - Jelgava - Lietuvas robeža (Meitene), valsts vietējie autoceļi: V7 Baloži - Plakanciems – Iecava, V8 Jaunolaine – Plakanciems, V12 Jāņupe - Mežsētas – Žīles, V13 Tiraine – Jaunolaine, V18</p>

		<p>Pievedceļš Olainei, V27 Misas tilts – Dzērumi, V28 Blukas – Emburga, V1066 Daibe – Lejasbēnūži, V1081 Upmaļi – Cīruļi, V1088 Pievedceļš Klīves karjeram, kā arī pašvaldības ceļi un ielas, komersantu ceļi, meža ceļi. Rīgas centrs sasniedzams ~20-40 minūšu laikā ar automašīnu atkarībā no atrašanās vietas teritorijā, ar vilcienu no Olaines 25 min laikā.</p> <p>Novada apdzīvoto vietu ārējo sasniedzamību galvenokārt nodrošina valsts galvenais autoceļš A8 un dzelzceļa līnija Rīga- Jelgava.</p>
Izglītība		<p>5 pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes (PII) - "Zīle", "Dzērvenīte", "Magonīte", "Ābelīte", "Čiekuriņš", 2 vispārējās izglītības iestādes – Olaines 1. vidusskola ar struktūrvienību Olaines sākumskola un Olaines 2. vidusskola, profesionālās ievirzes izglītības iestāde - Olaines Mūzikas un mākslas skola un Pieaugušo izglītības centrs, profesionālās izglītības iestāde – Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģiju koledža.</p>
Kultūra, kultūrvēstu-riskais mantojums		<p>Olaines Kultūras nams, Jaunolaines Kultūras nams, 3 bibliotēkas, 17 amatiermākslas kolektīvi, Olaines Vēstures un mākslas muzejs.</p> <p>Reģiona nozīmes kultūras piemineklis - Olaines luterānu baznīca, reģiona nozīmes kultūras piemineklis - Vidzemes – Kurzemes – Zemgales robežstabi, novada nozīmes – Uzvaras Līdums (vēsturiska lauku apbūves teritorija).</p>
Veselība		<p>Galvenie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji: klīnika OlainMed, 10 ģimenes ārstu prakses, 2 zobārstniecības iestādes, 6 aptiekas.</p>
Sports		<p>Nozīmīgākās sporta bāzes - Olaines Sporta centrs, Olaines peldbaseins, Jaunolaines stadions un skeitparks, Jaunolaines Sporta nams, Olaines Sporta nams, Olaines stadions, Olaines slidotava, Olaines skeitparks, Olaines 2. vidusskolas stadions, RTU Olaines tehnoloģiju koledžas sporta bāze un citi objekti. Dažādos sporta veidos darbojas 20 sporta biedrības. Olaines sporta centrs piedāvā 15 sporta sekcijas. Iedzīvotājiem pieejami veselības veicināšanas pasākumi. Vairākas olainiešu sporta komandas piedalās nacionālās sporta līgās – hokejā, volejbolā, futbolā.</p>
Daba		<p>Novads raksturojums kā zaļš. 61% jeb 18834 ha no novada teritorijas aizņem meži, 14% jeb 4270 ha - lauksaimniecībā izmantojamā zeme un 5,5% jeb 1697 ha – ūdens objektu zeme. Novads atrodas Rīgas smiltāju līdzenumā, un tam raksturīgs līdzens reliefs. Natura2000 teritorijas – dabas liegumi “Melnā ezera purvs” un “Cenas tīrelis”. Lielākās upes ir Misa, Cena, Olainīte un Spulle, lielākie ezeri – Mežezers, Stūnīšu ezers, Melnais ezers un Vintapu ezers.</p>
Populārākie apskates objekti		<p>Populārākie atpūtas un apskates objekti ir Olaines Mežaparks, Olaines Vēstures un mākslas muzejs, Pirmā pasaules kara vēstures izziņas maršruts, augstākais grafiti ūdenstornis Baltijā, velotrase (pump-track). Pieejamas</p>

vairākas labiekārtotas (neoficiālās) peldvietas – Līdumu karjers, Mežezers, Zirgu sils, Jāņupes karjers.

Funkcionālās saites

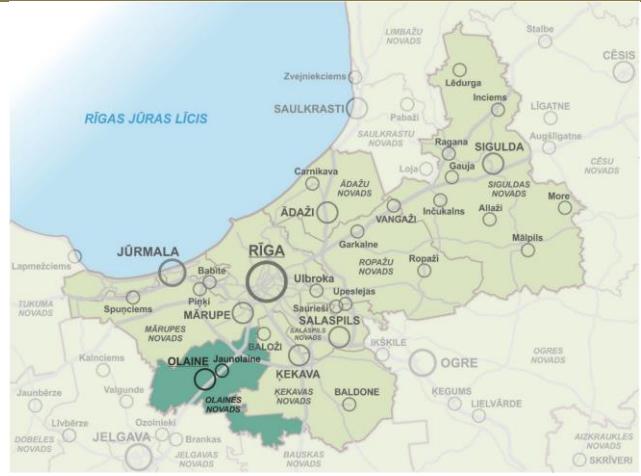

Nozīmīgas funkcionālās saites (pakalpojumu izmantošana, sadarbība) ar Jelgavas, Mārupes, Ķekavas novadu un Rīgu. Darbaspēka svārstmigrācija ar Rīgu, Jelgavu, Jelgavas, Mārupes, Ķekavas un Bauskas novadu.

Attēls 1.

Olaines novada novietojums Latvijā

Attēls 2.

Olaines novada novietojums Rīgas plānošanas reģionā

1. Attīstības programmas galvenie mērķi, ūssatura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IZSTRĀDES MĒRĶI UN UZDEVUMI

Attīstības programmas izstrādes mērķis ir izstrādāt Olaines novada vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Olaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai. Jaunas Attīstības programmas izstrādes nepieciešamību nosaka arī tas, ka iepriekšējā plānošanas perioda plānošanas dokumenta īstenošanas jeb darbības termiņš bija noteikts līdz 2020. gadam.

Olaines novada domes 2020. gada 22. decembra lēmuma (prot. Nr.18, 4.p.) pielikumā Nr.1 Darba uzdevums Olaines novada Attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādei noteiktas vispārīgas prasības, organizatoriskais ietvars, prasības sabiedrības iesaistei plānošanas dokumenta izstrādē u.c. prasības.

SIVN mērķis ir integrēt vides aspektus Attīstības programmā, analītiski izvērtējot tās mijiedarbību ar ekonomiskiem un sociāliem apstākļiem, kā arī noskaidrojot un ķemot vērā ieinteresēto pušu viedokli. Galvenais SIVN mērķis ir iegūt informāciju par plānošanas dokumenta un tā īstenošanas alternatīvu ietekmi uz vidi, kā arī veicināt sabiedrības līdzdalību plānošanas dokumenta izstrādē.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ŪSS SATURA IZKLĀSTS

Attīstības programmu veido vairākas sadaļas:

Attēls 3. Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam struktūra

STRATĒĢISKĀ DAĻA, kurā ietvertas vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni (pasākumu kopums) un uzdevumi, kuras pašvaldība apņēmusies īstenot Olaines novada ilgtspējīgai, integrētai un koordinētai attīstībai.

Olaines novada attīstības ietvaru līdz 2028. gadam iezīmē **6 vidēja termina prioritātes** – VTP1 Cilvēkresursu attīstība, VTP2 Sociāli droša vide, VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide, VTP4 Integrēta mobilitāte un savienojumi, VTP5 Augoša un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide un VTP6 Efektīva pārvaldība un atpazīstamība. Prioritātes noteiktas, ķemot vērā Olaines novada attīstības tendences, iedzīvotāju un uzņēmēju paustās vajadzības, ievērojot pēctecības un saskaņotības principus ar augstākiem plānošanas dokumentiem un īpaši ar Olaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2040. gadam.

Vides aspekti ir iekļauti vidēja termiņa prioritātē **VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide**, kas ir vērsta uz dabas un vides ilgtspējīgu izmantošanu, publiskās ārtelpas attīstību, teritorijas un īpašumu pārvaldību un atkritumu apsaimniekošanas attīstību. Kvalitatīva infrastruktūra – ūdenssaimniecība, siltumapgāde, meliorācija, ielu un publiskās ārtelpas apgaismojums – ir viens no priekšnoteikumiem dzīves vides kvalitātes celšanai. Pašvaldībai attīstāmi mehānismi straujākai infrastruktūras attīstībai tieši ciemos. Tuvākajos gados turpināms aktīvais energoefektivitātes projektu īstenošanas un daudzdzīvokļu māju

pārbūves process ar pašvaldības atbalstu, kā arī jaunu mājokļu attīstība. Enerģētikas krīzes apstākļos būtiski pievērsties atjaunīgās enerģijas ražošanas attīstībai un pārejai uz atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumapgādē.

Transporta jomas attīstības aspekti iekļauti vidēja termina prioritātē **VTP4 Integrēta mobilitāte un savienojumi**, kas aptver savienojumu attīstību, transporta un gājējiem, velobraucējiem piemērotas infrastruktūras attīstību, dažādu mobilitātes iespēju attīstību. Sagaidāms, ka šīs jomas piedzīvos ievērojamas izmaiņas tuvākajos gados, pateicoties dzelzceļa līnijas Rail Baltica un reģionālās stacijas Olaines novadā izveidei, kā arī citiem nacionāla mēroga infrastruktūras attīstības projektiem un jaunu mobilitātes pakalpojumu ieviešana.

Vidēja termina prioritātes ir vienlīdz līdzvērtīgas, to īstenošanai noteikti **17 rīcības virzieni**, kuros apkopoti **43 uzdevumi** jeb iniciatīvu kopums, kas ir skaidri definēts, izmērāms un pārbaudāms.

Līdzās tematiskajām prioritātēm Olaines novadā izvirzītas **4 horizontālās prioritātes** – līdzsvarota teritorijas attīstība, pieejamība, sabiedrības līdzdalība un ārējo krīžu seku mazināšana, kurās attiecināmas uz visiem rīcību virzieniem, nemot vērā, ka tās caurvij un ietekmē visas attīstības jomas. Nepieciešamības gadījumā horizontālās prioritātes var izmantot kā rīcību virzienus Rīcības plānā. Visi rīcības virzieni un horizontālās prioritātes var tik izmantoti kā tematiskie virzieni sabiedrības līdzdalības budžetā.

Vidēja termina prioritāte	Rīcības virziens		Uzdevums
VTP1 Cilvēkresursu attīstība	RV1	Izglītība un prasmes	U1. Attīstīt pirmsskolas, vispārējo, speciālo, interešu un profesionālās ievirzes izglītību U2. Sekmēt sadarbību augsta līmeņa profesionālās izglītības attīstībā U3. Veicināt kompetenču attīstību dažādām mērķa grupām visa mūža garumā U4. Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
		Kopienna	U5. Veicināt kopienu sadarbību un sabiedrisko aktivitāti U6. Sekmēt sociāli iekļaujošas vides un atbildīgas sabiedrības veidošanos U7. Paplašināt atbalsta pasākumus jauniešiem, ģimenēm, senioriem un citām prioritārām mērķgrupām
		Kultūrvide	U8. Attīstīt daudzveidīgus un kvalitatīvus kultūras pakalpojumus U9. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturisko mantojumu U10. Pilnveidot kultūrvides infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
		Sports un aktīvā atpūta	U11. Attīstīt daudzveidīgas sporta un aktīvās atpūtas iespējas U12. Pilnveidot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi

VTP2	Sociāli droša vide	RV5	Sociālie pakalpojumi un aizsardzība	U13. Pilnveidot sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošinājumu un kvalitāti U14. Attīstīt kvalitatīvus un sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus U15. Pilnveidot sociālo pakalpojumu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
		RV6	Veselības aprūpe un veicināšana	U16. Sekmēt veselības aprūpes pakalpojumu pilnveidi un pieejamību U17. Veicināt sabiedrības veselību un veselīgu dzīvesveidu
		RV7	Drošība	U18. Uzlabot sabiedrisko kārtību un drošību U19. Pilnveidot sabiedriskās kārtības un drošības infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
VTP3	ILGTSPĒJĪGS MĀJOKLIS, INFRASTRUKTŪRA UN VIDE	RV8	Vide un publiskā ārtelpa	U20. Sekmēt vides aizsardzību un vides stāvokļa uzlabošanu U21. Sekmēt dabas resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu U22. Labiekārtot publisko ārtelpu un veidot pievilcīgu pilsētvidi U23. Pilnveidot pašvaldības īpašumu pārvaldību un stāvokli U24. Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu un aprites ekonomiku
		RV9	Mājokļi un tehniskā infrastruktūra	U25. Attīstīt pašvaldības dzīvojamio fondu un veicināt jaunu mājokļu izveidi U26. Uzlabot daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanu, energoefektivitāti un iekšpagalmus U27. Attīstīt publisko un inženiertehnisko infrastruktūru
		RV10	Klimatnoturība un enerģētika	U28. Īstenot energoefektīvus un klimatnoturīgus pasākumus
VTP4	Integrēta mobilitāte un savienojumi	RV11	Transporta infrastruktūra	U29. Uzlabot autoceļu un ielu kvalitāti, saistīto infrastruktūru U30. Attīstīt gājējiem un velobraucējiem drošu infrastruktūru
		RV12	Mobilitāte	U31. Attīstīt multimodālus mobilitātes punktus un infrastruktūru U32. Pilnveidot sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību
VTP5	Augoša un konkurētspējīga	RV13	Uzņēmējdarbības atbalsts	U33. Veicināt iesaistīto pušu sadarbību vietējās ekonomikas attīstībā

	uzņēmējdarbības vide			U34. Pilnveidot uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus U35. Attīstīt uzņēmējdarbību sekmējošu infrastruktūru un pakalpojumus
		RV14	Inovācija un ekonomikas dažādošana	U36. Attīstīt inovācijas atbalstošu vidi un infrastruktūru U37. Sekmēt ekonomikas pielāgošanās spējas un pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku
VTP6	Efektīva pārvaldība un atpazīstamība	RV15	Pašvaldības pakalpojumi un pārvaldība	U38. Attīstīt mūsdienīgus un klientorientētus pašvaldības pakalpojumus U39. Nodrošināt efektīvu pašvaldības darbību
		RV16	Iesaiste un komunikācija	U40. Uzlabot sabiedrības informēšanu un iesaisti pašvaldības darbā un lēmumu pieņemšanā U41. Attīstīt pārrobežu un ārējo sadarbību
		RV17	Tūrisms un mārketingss	U42. Sekmēt novada atpazīstamību un uzlabot tēlu U43. Paplašināt un dažādot tūrisma piedāvājumu

RĪCĪBAS PLĀNS, kurā noteikti pasākumi un aktivitātes Stratēģiskajā daļā noteikto uzdevumu izpildei, iznākuma rezultatīvie rādītāji (sasniedzamie rezultāti), atbildīgie par pasākumu izpildi, izpildes termiņš vai periods, finanšu resursu avoti. Plānotās rīcības jeb pasākumu kopums un sasniedzamie rezultāti noteikti, nēmot vērā iepriekš veikto sabiedrības iesaistes pasākumu (iedzīvotāju un uzņēmēju aptauja, iedzīvotāju forumi, tematiskās darba grupas) rezultātus, spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus, kā arī izvērtējot globālās tendences un aktualitātes Eiropas Savienības politikas plānošanā.

INVESTĪCIJU PLĀNS, kurā ietverti ieguldījumi laika posmā no 2023. līdz 2026. gadam, kuri nepieciešami, lai realizētu Stratēģiskajā daļā izvirzītos vidēja termiņa uzstādījumus (rīcības virzienus un uzdevumus) un Rīcības plānā iekļautos pasākumus jeb rīcības, kā arī ietverti esošie uzsāktie investīciju projekti.

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA, kurā noteikts dokumenta uzraudzības process, lai pašvaldība varētu sekot līdzi attīstības procesam un nepieciešamības gadījumā veikt dokumenta aktualizēšanu. Šo Attīstības programmas sējumu ieteicams izmantot arī sagatavojot Monitoringa ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanu.

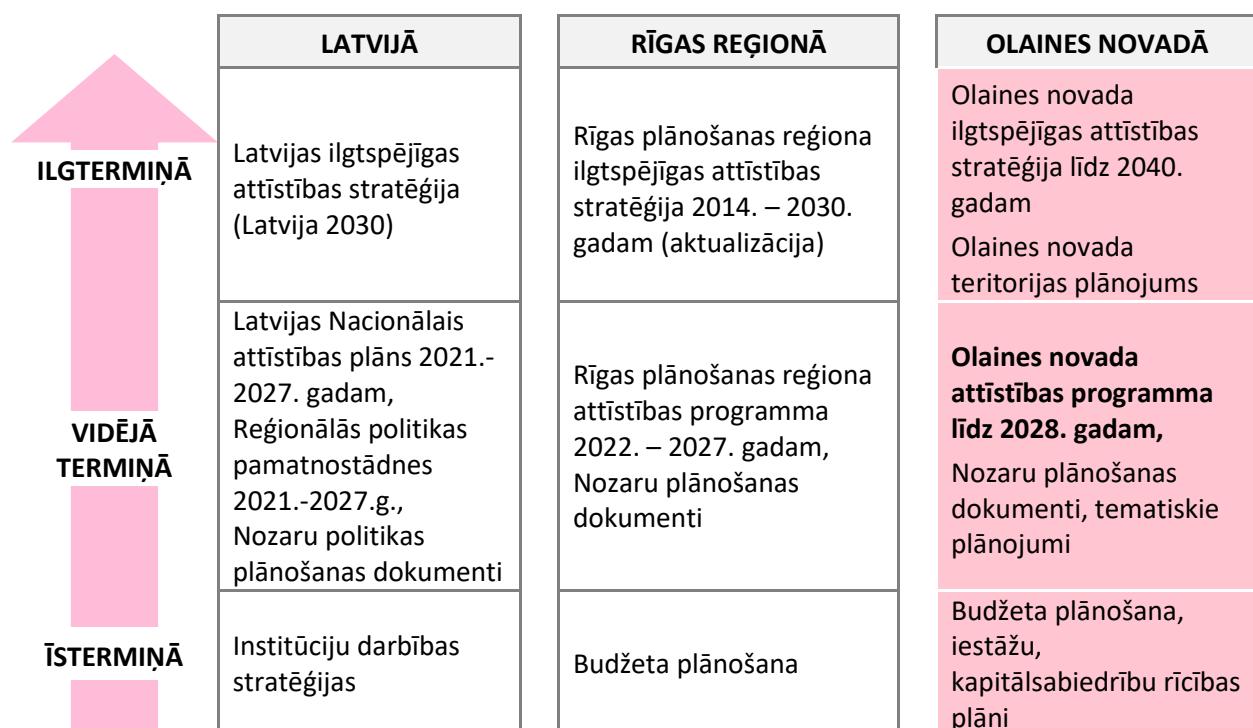
Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto pastāvīgi aktualizējamu **PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMU** (sagatavots uz 2021. gada nogalē, veicot aktualizāciju 2023. gada aprīlī). Visus situācijas raksturojuma materiālus datē un apkopo atsevišķā sējumā un tas ir aktualizējams, ja attiecīgā plānošanas dokumenta izstrādes laikā tiek publiskoti pētījumi vai situāciju raksturojoši dati, kuri būtiski ietekmē pašreizējās situācijas analīzi un plānoto situāciju. Pašreizējās situācijas raksturojums atspoguļo aktuālo un datu bāzēs pieejamo informāciju. Dokumentā apkopotas galvenās teritorijas attīstības tendences, problēmas un resursi. Pašreizējās situācijas raksturojuma sagatavošanā izmantoti statistikas dati, sagatavojot to analīzi un tendenču raksturojumu. Nozīmīgs aktuālās informācijas avots ir pašvaldības tīmekļa vietne www.olaine.lv, pašvaldības informatīvais izdevums "Olaines Domes Vēstis" un ikgadējie Olaines novada pašvaldības publiskie pārskati.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SAISTĪBA AR CİTIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Attīstības programmu izstrādā, ievērojot pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un izvērtējot nacionālā līmeņa, Rīgas plānošanas reģiona un blakus esošo pašvaldību - Rīgas valstspilsētas, Mārupes, Ķekavas, Bauskas, Jelgavas novadu plānošanas dokumentus.

Attīstības programmas izstrāde veikta saskaņā ar domes lēmumu¹, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem² un balstoties labajā praksē attīstības plānošanā. Tāpat ķemti vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, kā arī dažādu nozaru politikas vadlīnijas.

Olaines novada vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi atbilst nacionāla un reģionāla mēroga teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem stratēģiskajiem uzstādījumiem, iekļaujoties [Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam \(NAP2027\)](#) un [Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2014. -2020. gadam, Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2022.–2027. gadam uzstādījumos](#).

Attēls 4. Attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

Olaines novada pašvaldībā 2021. gadā apstiprināts **Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam**, kurā nospraustos mērķus pašvaldība īstenos arī Attīstības programmas ietvaros. Līdz 2030. gadam Olaines novada pašvaldība apņemas ieviest un sasniegt klimatneitralitātes principus centrālajā siltumapgādes sistēmā, aktīvi strādāt pie daudzdzīvokļu un pašvaldības ēku atjaunošanas un ieviest energopārvaldības sistēmu (atbilstoši LV EN ISO 50001:2018 standarta prasībām), kas aptver pašvaldības ēkas un ielu apgaismojumu. Paralēli tiks strādāts pie sabiedrības izglītošanas un klimatneitralitātes principu piemērošanas apdzīvoto vietu attīstībā. Mērķi ir noteikti, lai sekmētu novada

¹ Olaines novada domes 2020. gada 22. decembra lēmums (18.prot., 4. p.) "Par Olaines novada attīstības programmas 2022. – 2028. gadam izstrādes uzsākšanu"

² Likums "Par pašvaldībām" (09.06.1994.), Teritorijas attīstības plānošanas likums (01.12.2011.), Attīstības plānošanas sistēmas likums (01.01.2009.), Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā", likums "Par ieteikmes uz vidi novērtējumu" (13.11.1998.), Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ieteikmes uz vidi stratēģisks novērtējums"

konkurētspējas paaugstināšanu, dzīves kvalitātes uzlabošanos un vairotu novada iedzīvotāju labklājību. Šo aktivitāšu īstenošana sekmēs Olaines novada kļūšanu par klimatneitrālu līdz 2050. gadam. Attīstības programmas sējumā Rīcības plāns iekļauta rīcība Klimatneitrālu risinājumu ieviešana, kur viens no sasniedzamajiem rādītājiem norādīts - īstenoši Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam.

Attīstības programma atbalsta Rīcības plāna Rīgas metropoles areāla attīstībai ieviešanu un sadarbības aktivitātes.

Nemot vērā Olaines novada apdzīvojuma struktūras specifiku, kas saistīta ar dārzkopības kooperatīvu kā apdzīvoto vietu tipa plašo attīstību agrākos laikos, ir izstrādāts tematiskais plānojums "Olaines novada vietējās nozīmes un dārzkopības kooperatīvu teritoriju tematiskā plānojuma izstrāde" (Rīga, 2017.gads, izstrādātājs SIA "Grupa93"). Tematiskais plānojums izstrādāts Olaines novada dārzkopības kooperatīvu (ciemu) teritorijām. Izstrādes mērķis ir atbilstoši tematiskā plānojuma izstrādes darba uzdevumam plānot attīstību Medemciema, Jāņupes un Pēternieku apkaimes kā vietējas nozīmes centros, apkopojoj informāciju par apkaimēs esošo dārzkopības kooperatīvu (ciemu) teritoriju attīstības iespējām un izstrādājot kritērijus turpmākai šo teritoriju attīstībai (prioritārā secībā). Izvērtēt pārējo (Virši, Ezītis, Galiņi, Cīrulīši, kā arī Olaines pilsētas dārzkopību teritorijas) dārzkopību teritoriju veidojošo ciemu attīstības perspektīvas. Tematiskā plānojuma risinājumus bija plānots iekļaut Olaines novada teritorijas plānojumā un Olaines novada attīstības programmā, identificējot nepieciešamās rīcības un investīcijas. Attīstības programmā līdz 2028. gadam Investīciju plānā (2003. – 2026.gads) iekļauts projekts "DKS tematiskā plānojuma aktualizēšana" (2024. – 2025. gads). Savukārt Attīstības programmas Rīcības plānā plānota rīcība Sadarbības attīstība ar dārzkopības sabiedrībām (R2.5.2.), kuras sasniedzamais rezultāts būs aktīva pašvaldības iesaiste dārzkopības sabiedrības teritoriju attīstišanā un uzturēšanā, kā arī līdzfinansēti dārzkopības sabiedrības infrastruktūras attīstības projekti, kas ļoti būtiski ir tieši ūdenssaimniecības attīstībā (ūdensapgāde un kanalizācija), kā arī sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, meliorācijas sistēmu uzlabošanā, transporta lineārās infrastruktūras attīstībā (ielu, ceļu segumu uzlabošanā).

2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti

2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra

SIVN sagatavošanas procedūrā tika izmantoti Biroja sniegtie metodiskie norādījumi³ SIVN veikšanai. Vadoties pēc sniegtajiem metodiskajiem norādījumiem, SIVN izstrāde tiek iedalīta četros galvenos posmos: (1) SIVN piemērošana (*Screening fāze*) (2.2.apakšnodaļa), (2) novērtēšanas metodes izvēle un paņēmieni (2.1.apakšnodaļa), (3) SIVN veida un apjoma apzināšana (*Scoping fāze*) un (4) SIVN veikšana Vides pārskata sagatavošana.

Vides pārskata sagatavošanā ir izvēlēta šāda SIVN un plānošanas dokumenta sagatavošanas procedūra - SIVN novērtējumu un plānošanas dokumenta izstrādi veic vieni un tie paši ārpakalpojuma sniedzēji, kas deva iespēju nekavējoties reagēt uz novērtējuma procesā iegūto informāciju un ieviest to plānošanas dokumentā. Tātad tika veikts SIVN paralēli plānošanas dokumenta izstrādei, kas ir uzskatāms par efektīvu novērtējumu un nodrošināja plānošanas dokumenta izstrādātājam labāku informāciju nekā formāls novērtējums, ja to veiktu pēc plānošanas dokumenta redakcijas izstrādes.

Izvēloties piemērotāko novērtējuma metodi tika ņemts vērā, kas ir plānošanas dokuments, kāds ir tā veids. Attīstības programma ir vidēja termiņa (7 gadu periodam) teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Olaines novada pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēgisko uzstādījumu īstenošanai.

Izmantojot Biroja sniegtos metodiskos norādījumus SIVN veikšanai, Attīstības programmas SIVN izmantota gan "Vides mērķu metode" (angl. val. *objective led*), gan "Vides stāvokļa novērtējuma metode" (angl. val. *baseline led*).

Plānošanas dokumenta novērtējumu veica saistībā ar noteiktiem vides mērķiem. Vides mērķi tika izvēlēti no Vides politikas pamatnostādnēm 2021. - 2027. gadam. Tika novērtēta Attīstības programmā noteiktā vidēja termiņa prioritāte, kas saistīta ar vides jomu, t.i., VTP4 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide, ar pamatnostādnē noteiktajiem vides mērķiem. Vides politikas pamatnostādnēs 2021. - 2027. gadam ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, tāpat kā Attīstības programma, kas arī ir vietējās pašvaldības vidēja termiņa plānošanas dokuments.

Vides stāvokļa novērtējuma metode pielietojama plānošanas dokumentiem, kurus izstrādā saistībā ar konkrētu ģeogrāfisku vietu un novērtējums balstās uz esošā vides stāvokļa datu analīzi un konstatāciju par pieļaujamajiem aktivitāšu veidiem konkrētajā teritorijā. Šajā gadījumā metode ir piemērota novērtējumam, jo Attīstības programma ietver ģeogrāfiski definētu teritoriju, t.i., Olaines novada administratīvā teritorija.

SIVN izstrādes laikā izmantotie paņēmieni:

1. Pieejamās rakstiskās un grafiskās informācijas analīze:

- Olaines novada Attīstības programmas sējumi – gan tekstuālā daļa (īpaši Pašreizējās situācijas raksturojums, kur aprakstīts novada stāvoklis), gan kartogrāfiskā informācija (tematiskie attēli);

³"Metodiskie norādījumi stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma pieredzi", Vides pārraudzības valsts birojs, <http://www.vpzb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/informacija>

- Vides politikas plānošanas dokumentācija, dažādas reģionālās attīstības programmas un plāni (Olaines novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti, Rīgas plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumenti);

- Dažādas publiski pieejamas datu bāzes (VAS "Latvijas Valsts ceļi" statistikas dati, piesārņotas un potenciāli piesārņotās vietas, dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols" dati, vienotais valsts ģeotelpiskās informācijas portāls Geolatvija, Būvniecības informācijas sistēma (BIS));

- Palīgmateriāli (piem., ortofoto kartes, vispārēja informācija par teritoriju u.c.);
- Biroja lēmums⁴.

2. Darba grupas, konsultācijas, diskusijas, sabiedriskā apspriešana un sanāksme.

Vides pārskatā ir iekļauta informācija, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēti ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos.⁵

2.2.Iesaistītās institūcijas un rezultāti (Screening fāze)

Pirms Attīstības programmas izstrādes uzsākšanas un iesnieguma iesniegšanas Birojā notika konsultācijas ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi (turpmāk – VVD Lielrīgas RVP), kā arī ar Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālo administrāciju (turpmāk – DAP) un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.

Konsultācijas rezultāti:

- 1) VVD Lielrīgas RVP 2021. gada 17. marta vēstule Nr. Nr.11.2/1936/RI/2021 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību". VVD Lielrīgas RVP ieskatā būtu nepieciešams veikt Stratēgisko novērtējumu, jo šī teritorijas attīstības plānošanas dokumenta īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību. VVD Lielrīgas RVP paužusi viedokli, ka jāņem vērā tas, ka visiem Olaines novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem Stratēģiskais novērtējums pēdējoreiz ir veikts 2008. gadā, taču reģiona attīstība ir raksturojama kā dinamiska, tajā pastāv virkne vides risku, kuru ietekmes var mainīt ar Attīstības programmas pasākumu īstenošanu, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000).
- 2) DAP administrācijas 2021. gada 23. marta vēstule Nr. 4.9/1682/2021–N "Par Olaines novada attīstības programmas 2022.– 2028. gadam", kurā DAP administrācija paužusi viedokli, ka plānošanas dokumentam būtu nepieciešams veikt Stratēgisko novērtējumu. DAP administrācija atzīmējusi, ka jāņem vērā arī tas, ka Olaines novadam administratīvi teritoriālās reformas ietvaros tiek mainīta tā robeža. Tāpat DAP administrācija paužusi viedokli, ka, plānojot un izvirzot Olaines novada prioritātes un rīcības virzienus, būtu jāņem vērā ilgtspējīgas attīstības pamatprincipi, lai saglabātu dabas vērtības – mežus, lauksaimniecības zemes.
- 3) Veselības inspekcijas 2021. gada 5. marta vēstule Nr. 4.5.–1./8504 "Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanas nepieciešamību Olaines novada attīstības programmas 2022.– 2028. gadam izstrādei". Izvērtējot Attīstības programmas īstenošanas jomu un to, ka būtiskas vides problēmas vai vides kvalitātes pasliktināšanās saistībā ar Attīstības programmas izstrādi nav

⁴ Vides pārraudzības valsts biroja 2021. gada 31. maijā pieņemtais lēmums Nr. 4-02/48 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

⁵ Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23. četri prim panta pirmā daļa

sagaidāmas, Veselības inspekcija uzskata par iespējamu nepiemērot Stratēģisko novērtējumu Attīstības programmai.

Birojs pievienojas DAP administrācijas un VVD Lielrīgas RVP paustajam viedoklim un atzīst, ka iespējamās ietekmes uz vidi novērtēšanai un priekšlikumu izstrādei nelabvēlīgas ietekmes savlaicīgai apzināšanai, novēršanai un samazināšanai pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, plānošanas dokumentam ir veicams Stratēģiskais novērtējums.

Birojs 2021. gada 31. maijā pieņēma lēmumu Nr.4-02/48 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu". Birojs savu lēmumu pamato saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 23. trīs prim pantā noteikto, izvērtējot Olaines novada pašvaldības 2021. gada 26. aprīļa vēstuli Nr. ONP/1/12/21/2309–ND "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) procedūras piemērošanu/nepiemērošanu", iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par plānošanas dokumenta izstrādi. Nemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi prim pantā noteiktos kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs prim panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

Sabiedriskās apspriešanas laikā vides pārskata projekta redakcija tika nosūtīta Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai atzinuma sniegšanai. Par vides pārskata projekta redakciju tika saņemti pozitīvi atzinumi no Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas, bet VVD Atļauju pārvalde savā atzinumā izteica komentārus (*skatīt sējumu "Pārskats par attīstības programmas izstrādes procesu un sabiedrības līdzdalības pasākumiem"*).

Par attīstības programmas redakciju tika saņemts pozitīvs atzinums no Rīgas plānošanas reģiona administrācijas.

Par vides pārskata redakciju tika saņemts atzinums Nr.4-03/12/2023 (01.09.2023.) no Vides pārraudzības valsts biroja. Atzinumā Birojs pauž viedokli, ka atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Birojs konstatē, ka Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, bet Vides pārskatu nepieciešams papildināt ar šā atzinuma 2.3.3. punktā norādīto. Pilnveidojot un īstenojot Olaines novada attīstības programmu līdz 2028. gadam, ņemami vērā Vides pārskatā un šā atzinuma 2.3. un 3. punktos ar apakšpunktīem izteiktie priekšlikumi.

2.3. Sabiedrības līdzdalība un rezultāti

Sabiedrības līdzdalības principus nosaka 23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", kā arī 14.10.2014. MK noteikumi Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem".

Papildus normatīvo aktu prasībām Attīstības programmas izstrādē, t.i., projekta redakcijas sagatavošanā, tika nodrošināta aktīva sabiedrības līdzdalība, t.sk. organizēta iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas (2021. gada 16. marta līdz 15. aprīlim). Iedzīvotāju aptaujā piedalījās 986 respondenti no Olaines novada, kas ir 5% no kopējā novada iedzīvotāju skaita, savukārt uzņēmēju aptaujā piedalījās 38 respondenti. To rezultāti ņemti vērā Attīstības programmas izveidē, izstrādājot vidēja termiņa stratēģiskos uzstādījumus un priekšlikumus rīcībām.

2021. gada 6. jūlijā tika organizēti divi iedzīvotāju forumi, aptverot vairāk kā 25 dalībnieku līdzdalību.

Līdztekus tika organizētas sešu tematisko darba grupu sanāksmes (2021. gada 10. – 12. augustā), pulcējot 70 dalībniekus – pašvaldības pārstāvus, aktīvākos iedzīvotājus un uzņēmējus. Sanāksmēs saņemtie ierosinājumi izvērtēti un iekļauti Rīcības un Investīciju plānos. Tā, piemēram, 2021. gada 11. augustā notika darba grupa "Infrastruktūra un mobilitāte", kurā tika diskutēts un sniegtas idejas, ierosinājumi tādām tēmām kā transporta infrastruktūra (t.sk. gājēju, velosatiksme), mobilitāte, dārzkopības kooperatīvu sabiedrības, komunālā infrastruktūra u.c. tēmas, bet 12. augustā darba grupa "Vide un

publiskā ārtelpa”, kurā tika diskutēts un sniegtas idejas, ierosinājumi par tēmām publiskā ārtelpa, dabas resursi, vides kvalitāte un aizsardzība, klimatneutrālitāte u.c. tēmas.

Attīstības programmas projekta redakcijas un vides pārskata projekta redakcijas sabiedriskās apspriešanas termiņš bija noteikts no 05.06.2023. līdz 03.07.2023. Sabiedriskās apspriešanas laikā 29.06.2023. notika sabiedriskās apspriešanas sanāksme, klātienē Olaines Kultūras nama Lielajā zālē, attālināti sanāksmei varēja sekot līdzi un uzdot jautājumus Olaines novada pašvaldības Facebook lapā. Sanāksmē piedalījās 17 dalībnieki (t.sk. iedzīvotāji, pašvaldības un dokumenta izstrādātāja pārstāvji). Sabiedriskās apspriešanas laikā bija iespēja iesniegt rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par plānošanas dokumenta redakciju un vides pārskata redakciju. Sabiedriskās apspriešanas laikā netika saņemts neviens priekšlikums vai atsauksme par vides pārskatu, par attīstības programmas redakciju kopumā tika saņemti 9 priekšlikumi (divi no priekšlikumiem tika iesniegti gan pašvaldībā, gan portālā Geolatvija.lv, savukārt viens priekšlikums no viena adresāta tika iesniegts divas reizes) (*skatīt sējumu “Pārskats par attīstības programmas izstrādes procesu un sabiedrības līdzdalības pasākumiem”*).

Saņemtie priekšlikumi, kas attiecināmi uz vides aspekta jautājumiem un kas tika uzsvērti vairākos iesniegumos ir saistīti ar atkritumu apsaimniekošanu (par nolietotu elektropreču, lielgabarītu un būvniecības atkritumu apsaimniekošanu), ūdenssaimniecības attīstības projekta aktīvāku virzību Medemciemā, sadzīves kanalizācijas tīklu attīstību Jaunolainē.

3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja attīstības programma netiku īstenota

3.1. Gaisa kvalitāte, smakas un vides troksnis

Gaisa kvalitāti Olaines novadā ietekmē saimnieciskā darbība, kuras ietekmē veidojas stacionāro un mobilo objektu izmeši. Stacionārie izmeši gaisā galvenokārt nonāk no saderzināšanas iekārtām (katlu mājas), gaistošo organisko savienojumu emitējošajām iekārtām un iekārtām, kas tiek izmantotas dažādas saimnieciskās darbības ietvaros. Emisijas avoti lielākoties ir punktveida. Mobilo objektu izmeši novadā tiek radīti no transportlīdzekļiem. Teritoriju šķērso gan valsts nozīmes autoceļi, kuriem posmā caur Olaines novadu ir salīdzinoši augsta vidējā diennakts automašīnu intensitāte, gan dzelzceļa līnija.

Pēc Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānā līdz 2030. gadam apkopotās informācijas 2020. gadā emitētais CO₂ gāzu apjoms bija 29 tūkst. tonnu. 2020. gadā lielākais emisiju apjoms radās privātā transporta degvielas patēriņa dēļ (33%), aiz kā seko mājokļu sektora siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņš (38%) un rūpniecības sektora elektroenerģijas patēriņš (13%). Kopš 2016. gada emisiju apjoms ir samazinājies par 1,8%.⁶

AS "Olaines ūdens un siltums" komunālo noteikudeņu izvietojums ārpus Olaines pilsētas, Jelgavas virzienā ievērojami mazina valdošo vēju nestu iespējamu smaku emisijas ietekmes ierobežošanu. Pēdējos gados sūdzību skaits par noteikudeņu apsaimniekošanas radītajiem smaku traucējumiem fiksēts vien atsevišķas reizes (2021. gada vasarā pāris iesniegumi). Turklat secināts, ka smaku traucējumus radījušās noteikudeņu attīrišanas iekārtas ir AS "Olainfarm" attīrišanas iekārtas. Traucējumi bijuši īstermiņa, visticamāk nepārsniedzot noteikto mērķielumu apdzīvotām teritorijām. 2021. gada vasaras mēnešos tika saņemta viena sūdzība par smaku traucējumu no iedzīvotājiem, kuri mīt dzelzceļa tuvumā. Secināts, ka traucējumus, iespējams, paaugstinātas gaisa temperatūras rezultātā radījušas Olaines dzelzceļa stacijā uzglabātās kravas pirms to nogādes pasūtītājam.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta Lielīgas reģionālās vides sniegtu informāciju (03.12.2021. Nr.2.4/8853/RI/2021) laika posmā no 2016. – 2020. gadam iestādē saņemtas kopā 27 sūdzības un iesniegumi no iedzīvotājiem par vides piesārņojumu Olaines novadā (t.sk. gaisa piesārņojumu, smakām, atkritumiem, noteikudeņiem un troksni):

- 2016. gadā saņemtas 2 sūdzības par smakām;
- 2017. gadā saņemtas 7 sūdzības par smakām un 2 sūdzības par atkritumu neatbilstošu apsaimniekošanu;
- 2018. gadā saņemtas 3 sūdzības par smakām, 1 sūdzība par gaisa piesārņojumu, 1 par ugunsgrēku bīstamo atkritumu apstrādes uzņēmumā;
- 2019. gadā sūdzības nav saņemtas;
- 2020. gadā saņemtas 6 sūdzības par smakām, 1 par gaisa piesārņojumu, 1 par ūdens piesārņojumu un 5 par atkritumu neatbilstošu apsaimniekošanu.

2022. gadā Olaines novada pašvaldība sadarbībā ar Latvijas Universitātes pētniekiem īstenoja gaisa kvalitātes (tika mērits PM₁₀, PM_{2,5} (rada apkures iekārtas, autotransports, resuspensija), NO₂ (rada apkures iekārtas, autotransports)), benzols, toluols, ksilos u.c. (rada naftas produktu pārkraušana, autotransports, ķīmiskā rūpniecība), polārie gaistošie organiskie savienojumi (rada ķīmiskā rūpniecība), sērudeņradis, amonjaks, metāns (noteikudeņu apstrāde, atkritumu poligoni) un smakas monitoringa projektu dažādās

⁶ Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam, https://www.olaine.lv/uploads/kcfinder/files/attistibas_planosanas_dokumenti/SECAP_Olaines_novada.pdf

sezonās (bez apkures un ar apkuri), uzstādot gaisa kvalitātes monitoringa iekārtas Olaines pilsētā un tās apkārtnē. Gaisa kvalitātes mērījumi tika veikti no 2022. gada 1. augusta līdz 11. decembrim četrās monitoringa vietās: Dalbes ielā 15, Zeiferta ielā 4 un Jelgavas ielā 9, Olainē, kā arī Upenieku ielā 13, Grēnēs. Mērījumu vietas tika izvēlētas, balstoties uz iepriekšējos gados izskanējušām Olaines iedzīvotāju bažām par smaku parādīšanos un iespējamu gaisa piesārņojumu Olaines pilsētā un ap to. Projekta rezultāta galvenais secinājums, ka gaisa kvalitāte Olainē ir laba un satraukumam nav pamata. Projekta rezultātu kopsavilkums rāda, ka NO_2 novērotās koncentrācijas ir salīdzinoši zemas. Augstākās koncentrācijas tika novērotas Zeiferta ielā blakus maģistrālai ielai, kur ir vērojama intensīvākā autotransporta satiksme Olainē. Apkures sezonas laikā NO_2 koncentrācijas ir vidēji par 19% augstākas. Cieto daļiņu (PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$) apkures sezonā koncentrācijas palielinās būtiski (par 50%). Augstākās koncentrācijas novērotas Dalbes ielā un blakus skolai. Savukārt smaku piesārņojuma mērījumu liecina, ka paaugstināts H_2S piesārņojums augustā, atsevišķu gaitošo vielu piesārņojums, kas nerada diskomfortu un benzola, toluola, ksilolu un etilbenzola mērījumi liecina, ka augstākās koncentrācijas novērotas Grēnēs.

Trokšņa ieteikmei Olaines novadā visvairāk pakļauti iedzīvotāji, kuri dzīvo blakus dzelzceļa līnijai Rīga – Jelgava un valsts galvenajam autoceļam A8 Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene). Novadu šķērsojošo valsts galveno autoceļu A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte) un A7 Rīga - Bauska - Lietuvas robeža (Grenctāle) tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās apbūves teritorijas.

Pēc VSIA "Latvijas valsts ceļi" pasūtījuma 2022. gadā ir izstrādāta galvenā autoceļa A8 Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene) posmam no Rīgas līdz autoceļam P100 Jelgava – Dalbe trokšņa karte, kā rezultātā ir iespējams sekot līdzi trokšņa izplatībai autoceļa apkārtnē. Uz valsts autoceļa A8 kopējā satiksmes gada vidējā diennakts intensitātē 2021. gadā bija no 17907 līdz 26028 automašīnām diennaktī posmos no Rīgas robežas līdz autoceļam P100⁷.

2022. gadā autoceļa tuvumā ir identificēti dienas, vakara un arī nakts trokšņa līmeņu pārsniegumi apbūvētajās teritorijās, kas skar Jaunolaines, Pārolaines un Pēternieku ciemus. Autoceļa A8 posma Rīga – P100 tuvumā atrodas 228 mājokļi ar ~1400 iedzīvotājiem, kas novietoti teritorijās, kur trokšņa rādītāja $L_{diēna}$ vērtības ir lielākas par 55 dB(A). 381 mājokļi ar 2074 iedzīvotājiem atrodas teritorijās, kur trokšņa rādītāja L_{vakars} vērtības pārsniedz 50 dB(A). Autoceļa A8 posma Rīga – P100 tuvumā 378 mājokļos ar 2071 iedzīvotājiem aprēķinātais trokšņa rādītājs L_{nakts} ir lielāks par 45 dB(A). Teritorijās, kur trokšņa rādītājs L_{dvn} pārsniedz 55 dB(A), atrodas 309 mājokļi ar kopējo iedzīvotāju skaitu 1762.⁸

Olaines novada teritorijas plānojumā kā teritorija ar īpašiem noteikumiem ir noteiktas Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorijas (TIN14), kur vides trokšņa rādītājs L_{nakts} pārsniedz MK 07.01.2014. noteikumos Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteikto robežlielumu. Šajās teritorijās būvniecība iespējama, īstenojot prettrokšņa pasākumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nodrošinot vides un telpu trokšņa robežlielumu nepārsniegšanu.⁹

Pašvaldība nesaņem sūdzības par dzelzceļa radītā trokšņa traucējumiem. Tomēr atsevišķas, mazskaitlīgas sūdzības saņemtas no autoceļam A8 tuvumā esošas dzīvojamās apbūves, kas risināms, sadarbojoties Satiksmes ministrijas attiecīgām padotajām iestādēm un pašvaldībai.

Centralizētā siltumapgāde pieejama Olainē, Jaunolainē un Stūnīšos, kopējā katlu māju jauda ir 34,6 MW (2. tabula). Siltumenerģija nepieciešama apkures un karstā ūdens nodrošināšanai Olaines pilsētas dzīvojamām un publiskajām ēkām.

⁷ Satiksmes intensitāte valsts autoceļos, Latvijas Valsts ceļi. <https://lvceli.lv/celu-tikls/statistikas-dati/satiksmes-intensitate/>

⁸ Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde valsts galvenā autoceļa A8 Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene) posmam no Rīgas līdz Jelgavai. Rezultātu kopsavilkums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2022. <https://lvceli.lv/celu-tikls/celu-kartes/troksnu-kartes/>

⁹ Olaines novada teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksts, 2022. https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24932

2.tabula. Dati par centralizētās siltumapgādes sistēmas katlu mājām 2021. gadā

Nr. p.k.	Adrese	Uzstādītā jauda, MW	Kurināmais	Pieslēgtās jaudas, MW		Siltumtīklu garums, km	t.sk. rūpnieciski izolētas, km
				Apkure	Karstais ūdens		
1.	Katlu māja Jelgavas ielā 4, Olaine, Olaines novads	26,4	Dabasgāze	23,6		13,7	9,9
2.	Katlu māja Jaunolaine, Olaines novads	6	Šķelda	4,5		4,4	4,4
3.	Katlu māja Gaismās, Stūnīši, Olaines novads	2,2	Šķelda/ dabas gāze	1,18		0,614	0,614

Olainē dzīvojamu fondu veido tipveida daudzdzīvokļu ēkas, kas arī ir lielākie siltumenerģijas patēriņtāji. Siltumenerģijas apgādē 2021. gadā patēriņtājiem realizētas 53177,51 MWh (2020. gadā 45139,01 MWh)¹⁰. 2019. gadā veikta Olaines pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas siltumtīklu pārbūve. 2021. gadā veikta 10 atsevišķu siltumtīklu posmu nomaiņa Jelgavas ielā. Pastāvīgi tiek veikta pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana, un sniegs atbalsts daudzdzīvokļu dzīvojamu māju energoefektivitātes paaugstināšanai (3. tabula).

3.tabula. Energoefektīvas pašvaldības ēkas un daudzdzīvokļu mājas¹¹

Indikators	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.
Energoefektīvas pašvaldības ēkas	-	2	-	1	1	1	-
Energoefektīvas daudzdzīvokļu mājas	13	9	6	9	4	6	3

Olaines novada kopējais siltumtīklu garums ir 18714 m, no kuriem Olaines pilsētā 13852 m. Siltumapgādes uzlabošanā tika veikta Jaunolaines katlu mājas modernizācija, uzstādot jaunu siltuma katlu. Jaunolaines un Stūnīšu ciemos 100% siltumtrašu ir atjaunotas, bet Olaines pilsētā 72% (jeb 3,8 km rūpnieciski neizolētu siltumtrašu). Pieaugot atjaunoto ēku skaitam un samazinoties siltumenerģijas pieprasījumam, siltumapgādes sistēmu operatori ilgtermiņā var arī jau plānot pakāpenisku ceturtās paaudzes siltuma tīklu izveidi.

Nozīmīgākie izaicinājumi šajā sektorā ir saistīti ar lielo fosilā kurināmā (dabas gāzes) īpatsvaru siltumenerģijas ražošanā, kas rada negatīvu ietekmi uz klimatu. Novadā dabasgāzi kā kurināmo izmanto gan SIA "Olaines ūdens un siltums", gan koģenerācijas stacijas, no kurām uzņēmums iepērk siltumenerģiju. Novadam jāizvērtē jaunu AER energoavotu uzstādīšana kas sekmēs klimata mērķu sasniegšanu un nemot vērā, ka pēc 2024. gada tiks pārtraukts obligātās iepirkuma komponentes atbalsts koģenerācijas stacijām, no kurām SIA "Olaines ūdens un siltums" iepērk siltumenerģiju.¹²

Centralizētās siltumapgādes attīstības jomā tiek izstrādāti un īstenoti vairāki investīciju projekti, tā, piemēram, 2022. gadā tika uzsākta vairāku investīciju projektu realizācija ar mērķi samazināt dabasgāzes

¹⁰ AS "OLAINES ŪDENS UN SILTUMS" 2021. gada pārskats

¹¹ Tabula sastādīta balstīta uz informāciju Olaines novada pašvaldības ikgadējos publiskos pārskatos 2016. - 2022. gadam

¹² Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam https://www.olaine.lv/uploads/kcfinder/files/attistibas_planosanas_dokumenti/SECAP_Olaines_novada.pdf

izmantošanu siltumenerģijas ražošanā, tai skaitā: moduļu-konteinera tipa ar koksnes šķeldu kurināmas 2,7 - 3 MW katlumājas projektēšana un būvniecība; rezerves kurināmā - propāna gāzes rezervuāra uzstādīšana un esošā 6 MW katla pielāgošana darbam ar propāna gāzi un 8 MW šķeldas katlumājas būvniecība, lai aizstātu fosilo kurināmo Olainē.

Olaines novada pašvaldības, SIA "Zeiferti" un AS "Gaso" sadarbības rezultātā 2020. gadā tika izbūvēti gāzesvadi Stūnīšos un Jaunolainē. Gāzesvadu izbūve ir ļāvusi gaziificēt Stūnīšu katlumāju, kā arī 2021. gadā veikt gaziifikāciju Jaunolaines katlumājā. AS "Gaso" pastāvīgi turpina paplašināt vidēja spiediena gāzes apgādes tīklus apdzīvotajās vietās, 2021. gadā darbi uzsākti Medemciemā.

Olaines novada ražošanas uzņēmumi galvenokārt izvietoti Olaines pilsētas ziemeļu daļā, Rīgas un Rūpniecīcas apkārtnē. No tiem lielākie ir AS "Olainfarm", AS "Olaines ķīmiskā rūpniecīca "Biolars"" ,SIA "Atlas Premium" (zivju pārstrāde), SIA "Dinnair Filton" (ventilācijas iekārtu ražošana).

Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas ietver Olaines novada industriālo teritoriju gaisa un vides kvalitātes uzlabošanu, gaisa un vides kvalitātes uzlabošanu Jaunolainē noteikūdeņu attīrišanas stacijas apkaimē, skaņas barjeru uzstādīšanu trokšņa līmeņa samazināšanai no autoceļiem un no dzelzceļa u.c.

Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcības Regulāri gaisa kvalitātes monitoringa pasākumi (R8.20.2.), Noteikūdeņu attīrišanas staciju monitorings (R8.20.3.), Trokšņu līmeņa monitorings un samazināšana (R8.20.4.), Klimatneitrālu risinājumu ieviešana (R10.28.1), Pašvaldībai piederošo ēku energoefektivitātes paaugstināšana (R10.28.2.), Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana komunālajā infrastruktūrā (R10.28.4.), Centralizēto siltumapgādes sistēmu modernizēšana (R10.28.5.), Pašvaldības pāreja uz bezemisiju transportu (R10.28.7.), Ceļu infrastruktūras attīstība (11.29.1.).

3.2.Derīgie izrakteni

Novadā teritorijā sastopams šādas atradnes¹³:

- **Smilts atradne "Olaine" (Nr.B1032)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Plakanciems II" (Nr.B1043)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Klīve" (Nr.B1784)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – būvniecībai, ceļu būvei. Atļaujas termiņš beidzies.
- **Smilts atradne "Zirgu sils III" (Nr.B1854)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Zirgusils 5" (Nr.B1855)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei, ceļu uzturēšanai ziemā.
- **Smilts atradne "Zirgu sils I" (Nr.B1856)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Zirgu sils II" (Nr.B1857)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Zirgu sils IV" (Nr.B1858)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.
- **Smilts atradne "Zirgu sils V" (Nr.B2170)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei.

¹³ Datu avots: <https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/zemes-dzilu-informacijas-sistema>

- **Smilts atradne “Kažoki” (Nr.B2270)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – laukumu planēšanai, ceļu būvei. Atļauja Nr.1/2016 izsniepta AS “Latvijas valsts meži”, derīga līdz 15.12.2040.
- **Smilts atradne “Vecramas” (Nr.B2271)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – nav pētīta.
- **Smilts atradne “Vecais purvs” (Nr.B2618)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – laukumu planēšanai, būvniecībai, ceļu būvei.
- **Smilts atradne “Upesvijas” (Nr.B2660)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei, laukumu planēšanai. Licence Nr.CS20ZD0045 izsniepta SIA “Simts nami”, derīga līdz 2025.06.11.
- **Smilts atradne “Ispaš – Kalēji 2” (Nr.B2789)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – būvniecībai. Atļaujas termiņš beidzies.
- **Smilts atradne “Klīve DA iecirknis” (Nr.B2808)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei. Atļauja Nr.1/2017 izsniepta AS “Latvijas valsts meži”, derīga līdz 27.02.2039.
- **Smilts atradne “Mežrozītes” (Nr.B2855)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – ceļu būvei. Licence Nr.CS15ZD0057 izsniepta SIA “SkyLand”, derīga līdz 03.03.2040.
- **Smilts atradne “Kūdras krautuve” (Nr.B3030)**, derīgais izraktenis – smilts. Atļauja Nr.1/2021 izsniepta SIA “Karjeru izstrāde”, derīga līdz 2046.02.11.
- **Smilts atradne “Bērzlapes” (Nr.B17147)**, derīgais izraktenis – smilts, derīgā izrakteņa izmantošana – būvniecībai, ceļu būvei, laukumu planēšanai. Atļauja Nr.1/2022 izsniepta SIA “Charoen”, derīga līdz 2046.08.31.
- **Smilts atradne “Daugavas Pulpi” (Nr.B17432)**, derīgais izraktenis – smilts.
- **Kūdras atradne “Ēbeļmuižas purvs” (Nr.K16700)**, D un Z iecirknis, Olaines un Ķekavas nov., derīgais izraktenis – kūdra, derīgā izrakteņa izmantošana – mēslojumam. Licence Nr.CS 19ZD0043 izsniepta SIA “Lielkūdra”, derīga līdz 2038.06.10.
- **Kūdras atradne “Mēdema purvs” (Nr.K16804)**, Olaines, Mārupes un Ķekavas nov., derīgais izraktenis – kūdra, derīgā izrakteņa izmantošana – kurināšanai, lauksaimniecībā, pakaišiem, mēslojumam. Dalēji rekultivēts. Licence Nr.8/175 izsniepta SIA “Olaines kūdra”, derīga līdz 2024.08.04. Licence Nr. CS12ZD0008 izsniepta SIA “Olaines kūdra”, derīga līdz 2036.06.09.
- **Kūdras atradne “Cenas tīrelis” (Nr.K16803)**, Olaines, Mārupes nov., derīgais izraktenis – kūdra. Sasaiste ar citiem objektiem - silts atradni “Olaine” (Nr.B1032), smilts atradni “Klīve” (Nr.B1784), smilts atradni “Vecais purvs” (Nr.B2618). Licence Nr. CS19ZD0255 (CS12ZD0007) izsniepta SIA “Olaines kūdra”, derīga līdz 2036.06.09. Licence Nr.8/156 izsniepta SIA “Olaines kūdra”, derīga līdz 2039.05.29. Licence Nr.8/173 izsniepta SIA “Olaines kūdra”, derīga līdz 2024.08.04. un licence Nr. CS22ZD0005 izsniepta SIA “EastPeat”, derīga līdz 2032.09.23.
- **Saldūdens kalķieža atradne “Baloži – saldūdens kalķis” (Nr.B471)**, derīgais izraktenis – saldūdens kalķiezis, derīgā izrakteņa izmantošana – cementam.
- **Saldūdens kalķieža atradne “Āpšukalns” (Nr.B472)**, derīgais izraktenis – saldūdens kalķiezis, derīgā izrakteņa izmantošana – augsnes kalķošanai.

Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļauta rīcība Derīgo izrakteņu racionāla un ilgtspējīga ieguve un izmantošana (R8.21.5.).

3.3. Virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu kvalitāte

Olaines novada teritorijā **virszemes ūdeņi** galvenokārt pieder pie Lielupes upju baseina apsaimniekošanas apgabala, bet daļa no Medemciema teritorijas pieder pie Daugavas upju baseina apsaimniekošanas apgabala. Ūdensteces novadā ir Misa, Cena, Olainiņe, Spulle, Jāņupe, Medaine, Mellupe, Pupla, Putrupe un Ežupe, ezeri – Mežezers (ūdenskrātuve (bij. karjers)), Stūnīšu ezers, Melnais ezers un Vīntapu ezers.

2019. gadā pašvaldībai piederošajam Līdumu karjeram, Jāņupes karjeram un Mežezoram izstrādāts apsaimniekošanas plāns.

Lielākā upe novada teritorijā ir Misa, kas veido lielāko noteceš baseinu. Upe sākas Vecumnieku paugurlīdzenumā, tās kopgarums 108 km. Olaines novada teritorijā Misa uzņem pietekas, kuras visas ir regulētas: Olainīte, Medaine, Pupla, kā arī melioratīvo noteku sistēmas - Apšukalnu kanāls, Stibrāju grāvis. Novada dienvidu un dienvidrietumu virszemes notece ir virzīta uz Lielupes lielāko pieteku - Iecavu. Šo noteči nodrošina Mellupīte, Ežupīte, Jāņupīte, Putnupe, kā arī melioratīvās notekas – Baložu kanāls ar meliorācijas grāvjiem un Stīpniekgrāvis.

Saskaņā ar Civillikuma 1. pielikumu "Publisko ezeru un upju saraksts" Misas upe no Zvirgzdes ietekas līdz ietekai Iecavas upē ir publiska upe.

Ūdenstilpes novadā veidojušās purvu teritorijās antropogēnās ietekmes rezultātā – Melnais ezers, Vīntapu ezers (ezeru grupa), Stūnīšu ezers. Vīntapu ezers ir gandrīz pilnībā aizaudzis. Izstrādātajos smilšu karjeros laika gaitā veidojušās beznoteces ūdenstilpes. Atsevišķas no tām tiek aktīvi izmantotas rekreācijas vajadzībām (piem., Līdumu karjers, Jāņupē, pie Sila kapiem, Mežezers u.c.).¹⁴

Kopumā Olaines novada teritorijā pieejamas vairākas labiekārtotas neoficiālās **peldvietas** (tajās Veselības inspekcija neveic peldvietu ūdens kvalitātes pārbaudes) jeb atpūtas vietas pie ūdeņiem. Olaines novada iedzīvotāju iecienītās pašvaldības peldvietas ir Klīves (Līdumu) karjers, Jāņupes karjers, karjers uz vecās Jelgavas šosejas pie naftas bāzes "PIRMAS", Jaunolaines Mežezers. Līdz 2022. gadam arī karjers "Zirgu sils", Sila kapu tuvumā. No 2022. gada pašvaldība ētisku apsvērumu dēļ šo peldēšanās vietu pie Sila kapiem iedzīvotājiem neiesaka apmeklēt. Savukārt pārējās peldvietas peldsezona laikā, no maija līdz augustam par pašvaldības finansējumu tiek nodrošināta peldūdens kvalitātes kontrole. To sadarbībā ar pašvaldību veic valsts zinātniskā institūta "BIOR" laboratorija. Visas šīs peldvietas ir neoficiālās novada peldvietas, kuras pašvaldība iekārto un aprīko par saviem līdzekļiem. Norādāms, ka visām peldūdens kvalitātes novērojumu laikā kops 2016. gada līdz šim brīdim, neatbilstoša peldūdens kvalitāte nav konstatēta ne reizi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 12.03.2002. noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 2 prim pielikumu Misas upe posmā no Plakanciema līdz upes grīvai noteikta par **prioritāro zivju ūdeņiem**. Misa pieder pie karpveidīgajām upēm. No Lielupes upju baseina apgabala upēm visvairāk prioritāro zivju ūdeņu kvalitātes normatīvu pārsniegumi konstatēti abās Misas upes (kods - L129) monitoringa stacijās¹⁵.

2022. gadā apstiprināti jaunie upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni un plūdu risku pārvaldības plāni 2022. - 2027. gadam. Uz Olaines novadu attiecīnāms Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam. Tikai neliela daļa no novada virszemes ūdeņu noteceš pa Ostvalda kanālu Medemciemā nonāk Daugavā, uz ko attiecīnāms Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam, kurā nav ietvertas uz Olaines novadu attiecīnāmas aktivitātes vai ūdens objektu vērtējums. Olaines novada kontekstā šajā plānā apskatīti divi Misas upes posmi:

- Misas upe (Misa_2) no Zvirgzdes ietekas līdz Olainītes ietekai (L140). Ūdensobjekta platība ir 232,01 km², kopējā sateces baseina platība ir 713,55 km². Apkārtnē pārsvarā mežu teritorijas. Lauki tiešā upes tuvumā, augštecē liela lopu ferma, vairākas mazākas lopu fermas, mazdārziņu teritorijas. ŪO sākumposms dabisks (līkumota), beigu posms regulēts – valsts nozīmes ūdens noteika ar būtiskiem regulējumiem. Šajā Misas posmā savienojums ar Daugavas-Misas kanālu. Būtiska augšteces ūdensobjekta ietekme. NAI ietekmes nav. Atrodas hidroloģiskā stacija

¹⁴ Olaines novada attīstības programma 2014.-2020. gadam

¹⁵ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

“Lielveisi” un divas vēsturiskās kvalitātes stacijas augšpus Olaines (5 km un 15 km augšpus Olaines). Intensīvs monitorings nav nepieciešams. Provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte ir vidēja.

- Misas upe (Misa_3) no Olainītes ietekas līdz ietekai lecavā (L129). Ūdensobjekta platība ir 258,41 km², kopējā sateces baseina platība ir 974 km². Būtiskas slodzes rada NAI (risks), piesārņojošās vielas un piesārņotās vietas. Notece no lauksaimniecības zemēm, labā krasta pietekas tek no izstrādātiem purviem. Būtiska slodze no mežiem (barības vielas un meliorācija). Lejpus Olainei nepieciešams noteikt sajaukšanās zonas platību, veikt mērījumus aiz sajaukšanās zonas ietekmju izvērtēšanai. Nepieciešams intensīvais monitorings. Iespējams piesārņojums ar bīstamajām prioritārajām ķīmiskajām vielām. Jāturpina monitorings stacijā “Misa, grīva”, kurās tuvumā ir zirgu ferma (LLU mācību). Ekoloģiskā kvalitāte ir slikta.¹⁶ Misas upes (L129) posms no Zvirgzdes līdz ietekai lecavā saskaņā ar MK 31.05.2011. noteikumiem Nr.418 “Noteikumi par riska ūdensobjektiem” noteikta kā riska ūdensobjekts, kur būtiskākais riska cēlonis ir punktveida piesārņojums (notekūdeņos esošie biogēni, prioritārās un bīstamās vielas) un plūdu risks.

Saskaņā ar Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2022.- 2027. gadam sajaukšanās zonu aprēķini un atļauju nosacījumu pārskatīšana tika veikta diviem operatoriem novadā – AS “Olaines ūdens un siltums” un AS “Olainfarm”.

Misas upe ir viens no ūdensobjektiem, kas līdz 2027. gada nesasniegs labu ekoloģisko un/vai ķīmisko kvalitāti, tāpēc saskaņā ar normatīviem aktiem, tiek piemēroti izņēmumi sasniedzamajiem mērķiem dabisku apstākļu dēļ. Misas upes posmā L129 (Misa_3) noteikts izņēmums P mērķa sasniegšanai - nepieciešamais P (fosfora) samazinājums ir lielāks nekā mežu antropogēnā slodze, un nepastāv augšteces ūdensobjekta ietekme. Tikai Olaines NAI ilgtermiņa ietekme (no mežiem nepieciešams pavisam neliels biogēnu samazinājums, ko arī panāks ar pasākumiem). Nepieciešams papildus izpētes pasākums sedimentos (par ilgtermiņā no nepietiekami attīrikiem notekūdeņiem uzkrātā P slodze), un sekojoši sedimentu izņemšana no gultnes, pēc tam atkārtots monitorings. Šīs darbības uzlabos apstāklus, un pamazām pēc iztīrišanas darbiem P kvalitāte uzlabosies (sasniegts labu ekoloģisko stāvokli pēc 2027.gada), kombinācijā ar meliorācijas pasākumiem un aerācijas apstākļu uzlabošanos, kumulatīvi tiks sasniegts mērķis. Papildus jāņem vērā, ka upe ir ļoti lēna, tādējādi efekts parādīsies ar nobīdi laikā. Bīstamo un prioritāro vielu paaugstinātas koncentrācijas, kurām bez izpētes nav precīzi zināms avots (tostarp pārrobežu), bet līdz 2027. gadam ķīmiskās kvalitātes mērķis netiks sasniegts. Savukārt Misas upes posmā L140 (Misa_2) īstenojot pasākumus regulētajos upes posmos, bioloģisko elementu uzlabošanās dabisko apstākļu rezultātā (ļoti lēni tekoša upe) notiks pēc 2027. gada. Biogēnu mērķa sasniegšana notiks vienlaikus ar ūdensobjekta L139 Misa_1 mērķa sasniegšanu (atbilstošu N (slāpekļa) samazinājumu).¹⁷

Lai uzlabotu virszemes ūdensobjektu kvalitāti, būtiski ir veikt ieguldījumus ūdensapgādes infrastruktūras attīstībā. Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā un plūdu riska pārvaldības plānā 2022.- 2027. gadam noteikti pamata un papildu pasākumi dažādās jomās.

Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas ietver Olainītes upes piekrastes labiekārtošanu Jaunolainē, Olaines pilsētas kanāla piekrastes labiekārtošanu u.c.

Saskaņā ar Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu 2022. - 2027. gadam pazemes ūdensobjektu iedalījumā Olaines novads ietilpst D11 robežās.

Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcības Ūdensteču caurteces uzlabošana (R9.27.5.), Degradēto teritoriju sakārtošana un monitorings (R8.20.5.), Oficiālas peldvietas ierīkošana (R8.22.6.) u.c. rīcības vides aizsardzības un vides stāvokļa uzlabošanā.

¹⁶ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

¹⁷ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

3.4. Ūdenssaimniecības raksturojums

Ūdenssaimniecības pakalpojumi tiek nodrošināti, izmantojot AS “Olaines ūdens un siltums” īpašumā esošos ūdensapgādes tīklus, pašvaldības īpašumā esošo ūdens sagatavošanas staciju, kanalizācijas tīklus, noteikūdeņu sūkņu stacijas un noteikūdeņu attīrišanas iekārtas.

Centralizēta ūdensapgāde novadā pieejama Olainē (10679 patērētāji) un atsevišķos ciemos – Jaunolainē (3182 patērētāji), Grēnēs (285 patērētāji), Stūnišos (816 patērētāji), Pēterniekos (54 patērētāji) un Medemciemā (112 patērētāji). Centralizētos ūdensapgādes pakalpojumus 2021. gadā izmantoja 15334 deklarēto iedzīvotāju (74,9%). Ciemos, kuros nav pieejama centralizētā ūdensapgāde, tiek izmantoti individuālie ūdensapgādes risinājumi. Ūdenssaimniecības pakalpojumi tiek sniegti 105 daudzdzīvoķu mājām, 107 pilsētas uzņēmumiem un iestādēm un 35 privātmājām¹⁸. Ūdenssaimniecība 2020. gadā ir realizējusi 715517 m³ ūdens.

Centralizēti piegādātā dzeramā ūdens kvalitāte kopumā atbilst MK 14.11.2017. noteikumos Nr.671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" noteiktajiem rādītājiem. Dzeramā ūdens kvalitātes kontrole centralizētās ūdensapgādes piegādes tīklā tiek uzraudzīta saskaņā ar Veselības inspekcijas apstiprināto, ikgadējo monitoringa programmu. Mājsaimniecību individuālo urbumu ūdens kvalitāti pašvaldība neuzrauga. Veselības inspekcija organizē dzeramā ūdens monitoringu centralizētajās ūdensapgādes sistēmās, kontrolē normatīvo prasību ievērošanu ūdensapgādes objektos, izskata iedzīvotāju sūdzības par nekvalitatīvu dzeramo ūdeni, kā arī nosaka pazeminātas nekaitīguma un kvalitātes prasības (īpašas normas) pa ūdensapgādes sistēmu piegādātajam dzeramajam ūdenim. Piemēram, Veselības inspekcija 2022. gadā veicot dzeramā ūdens valsts auditmonitoringu konstatēja, ka PII “Ābelīte” tika konstatētas dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasību pieļaujamās normas pārsniegums sulfāta (281 mg/l) rādītājam, normatīvos maksimāli pieļaujamā norma ir 250 mg/l (ūdens nedrīkst būt korozīvs)¹⁹. Savukārt 2020. gada pārskatā redzams, ka sulfāta pieļaujamā norma tika pārsniegta PII “Dzērvenīte” (303 mg/l)²⁰.

Centralizēta noteikūdeņu savākšana un attīrišana tiek nodrošināta Olainē, Jaunolainē un Stūnišos. 2020. gadā attīrišanai pieņemts 813441 m³ noteikūdeņu. Apdzīvotajās vietās, kurās nav pieejama centralizēta noteikūdeņu savākšana un attīrišana, tiek izmantoti individuāli risinājumi – nosēdtvertnes, septiki, izsmējamās bedres u.c. ²¹

Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā iepriekšējā periodā realizēti vairāki investīciju projekti:

- Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve Grēnēs, kur tika izbūvēti ūdensapgādes tīkli, nodrošināts kvalitatīvs dzeramais ūdens, nodrošināta atbilstoša noteikūdeņu savākšana un attīrišana;
- Stūnišu ciema (Bērzpils, Baloži) ūdenssaimniecības attīstības 2.kārtas realizācijas ietvaros izbūvēti ūdensapgādes tīkli, nodrošināts kvalitatīvs dzeramais ūdens, nodrošināta atbilstoša noteikūdeņu savākšana un attīrišana;
- Ūdenssaimniecības attīstība Pārolaines ciemā, kur izbūvēti ūdensapgādes tīkli, nodrošināts kvalitatīvs dzeramais ūdens, nodrošināta atbilstoša noteikūdeņu savākšana un attīrišana;
- Modernizētas un rekonstruētas noteikūdeņu attīrišanas iekārtas Olainē;
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāju skaita palielināšanai ikgadēji veikta ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve;
- 2023. gada pavasarī tika pabeigta 1. kārtas būvniecības darbi projektam “Olaines noteikūdeņu attīrišanas iekārtu rekonstrukcijas darbu projekta 1. un 2. rekonstrukcijas darbu kārtas”;

¹⁸ Ūdensapgāde un Kanalizācija : AS Olaines ūdens un siltums (ous.lv)

¹⁹ “Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2022. gadā”, Veselības inspekcija, 2023, Riga

²⁰ “Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2022. gadā”, Veselības inspekcija, 2022, Riga

²¹ AS „OLAINES ŪDENS UN SILTUMS” 2020. gada pārskats

- Maģistrālā ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas tīklu izbūve Madaru un Smilgu ielā, Jaunolainē, Olaines novadā;
- Maģistrālā ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas tīklu izbūve Elejas ielā, Grēnes ciemā, Olaines novadā;
- Maģistrālā ūdensvada un sadzīves kanalizācijas tīklu izbūve Bērzpilī, Stūnīšu ciemā, Olaines novadā (darbi 2023. gadā turpinās).

SIA “Zeiferti” īstenotā ES Kohēzijas fonda projekta “Ūdenssaimniecības attīstība Jaunolaines lielciemā III kārtā” (projekta identifikācijas Nr.5.3.1.0/17/I/009) ietvaros tika būtiski paplašināti ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli Jaunolaines aglomerācijā no ciema centra uz Lubaušiem, piesaistot jaunus pakalpojumu lietotājus (aptuveni 250 mājsaimniecības). Aktīvi notiek darbs pie individuālo māju pieslēgšanas šiem tīkliem.

Saskaņā ar Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2022. - 2027. gadam trīs uzņēmumu novadītie noteikudeņi rada punktveida piesārņojumu Misas upē – AS “Olainfarm” (niķelis), AS “Olaines ūdens siltums” (niķelis) un SIA “Pirmas” (naftas produktu oglūdeņražu indekss). 2017. un 2018. gadā Misas (Misa_3, L129) sateces baseinā – Puplā, augšpus un lejpus noteikudeņu attīrišanas iekārtas izplūdes tika noteikta farmaceitisko vielu klātbūtne (diklofenaks, antibiotikas u.c.), kas pārsniedz noteikto koncentrāciju. 2018. gadā Lielupes upju baseinu apgabālā piesārñojošās vielas noteiktas AS “Olainfarm” un AS “Olaines ūdens siltums” dūņās. Kopumā noteikudeņu ietekmē Misā (Misa_3, L129) novērtēta kā būtiska.²²

Saskaņā ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides sniegtu informāciju (03.12.2021. Nr.2.4/8853/RI/2021) Olaines novadā laika posmā no 2016. – 2020. gadam no piesārñojošo darbību veicējiem konstatēti pārsniegtie emisiju limiti noteikudeņos:

- AS “Olaines ūdens un siltums” bioloģiskās noteikudeņu attīrišanas iekārtas periodā no 2016. – 2020. gadam nenodrošināja noteikudeņu attīrišanu pēc kopējā slāpekļa un periodiski arī pēc kopējā fosfora koncentrācijām saskaņā ar B kategorijas piesārñojošas darbības atļaujas Nr.RI13IB0072 noteiktajiem nosacījumiem. Puplas upē tika novadīti normatīvi neattīriti noteikudeņi.
- SIA “Deco Energy” novada AS “Olaines ūdens un siltums” centralizētajā kanalizācijas sistēmā noteikudeņus, kuros saskaņā ar noslēgto līgumu ir paaugstināta kopējā fosfora koncentrācija, periodiski arī kopējā slāpekļa koncentrācija. Līdz ar to AS “Olaines ūdens un siltums” bioloģiskās noteikudeņu attīrišanas iekārtas nespēj veikt atbilstošu noteikudeņu attīrišanu.
- Tāpat arī no AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” saskaņā ar savstarpejī noslēgto līgumu novadītie ražošanas noteikudeņi AS “Olaines ūdens un siltums” centralizētajā kanalizācijas sistēmā ir ar paaugstinātu kopējā slāpekļa koncentrāciju, reizēm arī ar paaugstinātu kopējā fosfora koncentrāciju, kas negatīvi ietekmē Olaines pilsētas noteikudeņu attīrišanas iekārtu darbību.
- AS “Olaines ūdens un siltums” noteikudeņu attīrišanas iekārtu darbība no 2021. gada jūlija ir nostabilizējusies, kopējā slāpekļa un kopējā fosfora pārsniegumi nav konstatēti.

Tiek īstenots investīciju projekts “Olaines noteikudeņu attīrišanas iekārtu rekonstrukcijas darbu projekta 1. un 2. rekonstrukcijas darbu kārtas”.

Saskaņā ar ūdensapgādes investīciju plānu 2021. - 2027. gadam (izstrādāts Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna un Plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam ietvaros) Olainē papildu

²² Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

izbūvējami centralizētas ūdensapgādes tīkli 1500 m garumā un Jaunolainē izbūvējami tīkli ~80 iedzīvotāju nodrošināšanai (8.A.1. Pamata pasākumi).²³

Saskaņā ar Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānu 2021. - 2027. gadam (izstrādāts Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna un Plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam ietvaros):

- Olainē nepieciešamas investīcijas NAI attīrišanas jaudas palielināšanai vismaz 2,75 milj. EUR apmērā. Notekūdeņu attīrišanas problēma saistīta ar Olaines NAI ieplūstošo notekūdeņu piesārņojuma koncentrāciju un sastāvu, kas būtiski pārsniedz NAI iespējas attīrīt ienākošo piesārņojuma apjomu un veidu. NAI attīrišanas jaudas uzlabošanai ir nepieciešams uzstādīt papildus jaudas kīmiskā piesārņojuma mazināšanai, vai arī jānodrošina stingra ienākošo notekūdeņu piesārņojuma kontrole un jāizvirza augstākas prasības tiem uzņēmumiem, kas centralizētajā tīklā nodod ražošanas notekūdeņus.
- Investīcijas centralizētās kanalizācijas sistēmas tīklu attīstībā Olainē veicamas saimnieciskā kārtībā, nemot vērā aglomerācijās attīstības tendences.
- Decentralizēto risinājumu izmantotāju skaits Olaines aglomerācijā ir mazāks par 2%.
- Jaunolainē papildu izbūvējami centralizētās kanalizācijas sistēmas tīkli ~80 iedzīvotāju pieslēgšanai.
- Stūnīši un Medemciems identificēts kā jaunas aglomerācijas teritorija. Centralizētās kanalizācijas sistēmas paplašināšanai ar mērķi nodrošināt pieslēgšanās iespējas 100% visiem patērētājiem ir nepieciešams izbūvēt aptuveni 19,9 km pašteces kanalizācijas tīklus un aptuveni 4,0 km spiedvadu. Papildus nepieciešams izbūvēt arī 7 kanalizācijas sūkņu stacijas. Kopējās aprēķinātās būvdarbu izmaksas ir 3,95 milj EUR vai aptuveni 1 119 EUR/cilvēku. Ekonomiski pamatots investīciju apjoms ir tāds, kurš nepārsniedz 4 903,25 EUR/cilvēku (8.A.1. Pamata pasākumi).²⁴

Ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas pakalpojuma nodrošināšana pēc iespējas lielākam mājsaimniecību lokam ir gan klimata mazināšanas, gan pielāgošanās pasākums. Sabiedrības iesaistes pasākumos ciemos dzīvojošie sniedza kritisku vērtējumu par ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību.

Pēc iedzīvotāju aptaujas rezultātiem centralizētie ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi ir salīdzinoši zemu vērtēta joma (66% aptaujāto to vērtē pozitīvi), kā visbiežākos neapmierinātības iemeslus minot problēmas dārzciemos – pakalpojuma trūkums ciemos, neattīrītu notekūdeņu ieplūdi novadgrāvjos u.c.

Pašvaldībai un valsts institūcijām ir būtiski veicināt notekūdeņu kvalitātes uzlabošanu visā novadā (ieviesta pastiprināta attīrišana, inovatīvi līdzekļi u.tml.), tādā veidā uzlabojot virszemes ūdeņu kvalitāti.

Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas galvenokārt ietver ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstību dārkopības kooperatīvu sabiedrību (DKS) ciemos.

Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcības Decentralizēto kanalizācijas sistēmu uzraudzība (R8.20.1.), Ūdenssaimniecības attīstības projektu īstenošana ciemos (R9.27.2.) un Komunālo notekūdeņu attīrišanas iekārtu attīstība (R9.27.3.).

Lietus ūdens un meliorācija. Centralizēta lietus ūdeņu savākšana notiek Olainē, Jaunolainē un Stūnīšos. Notekūdeņu un lietus ūdeņu savākšana nav atbilstoši attīstīta Olaines rūpnieciskajā zonā, Jaunolainē un dārkopības kooperatīvos, kas var radīt draudus apkārtējai videi. Rekonstruējot ielas vai ceļus, notiek arī

²³ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021). [VIII.A nodalas pielikums](#)

²⁴ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021). [VIII.A nodalas pielikums](#)

kanalizācijas un meliorācijas sistēmu pārbūve. 2019. gadā līdz ar Rūpnīcu ielas rekonstrukciju Olaines industriālajā zonā, izbūvēta slēgta lietus notekūdeņu kanalizācijas sistēma.

Olaines pagastā ir 3803 ha meliorētās zemes, no tām 3120 ha ir nosusinātas ar drenāžām, bet 682 ha nosusinātas ar valējiem grāvjiem. Grāvju un drenāžu sistēmu apsaimniekošana ir nodota privāto zemes īpašnieku atbildībā. Bieži vien rodas ūdens novadīšanas problēmas nesakārtotu meliorācijas sistēmu ietekmē. Pagasta teritorijā ir 36,81 km valsts meliorācijas sistēmu²⁵. Olaines novada teritorijā ir vairākas meliorācijas inženierbūves: valsts nozīmes ūdensnoteikas, Namiķu polderis un aizsargdambis. Namiķu polderis nodrošina poldera kā vienota kompleksa pilnvērtīgu un drošu funkcionēšanu, uztur meliorācijas sistēmas, nepieļaujot to bojāšanu vai degradēšanu. Poldera aizsargdambju un sūkņu staciju uzturēšanu un ekspluatāciju veic saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas kārtību²⁶. Pašvaldība veikusi Olaines novada teritorijas meliorācijas sistēmu raksturojumu, kas ļauj plānot nepieciešamus meliorācijas sistēmas uzturēšanas un atjaunošanas darbus. Meliorācijas sistēmu uzturēšana un darbības nodrošināšana ir viens no veidiem, kā sekmēt pielāgošanos klimata pārmaiņām līdz ar biežākiem intensīviem nokrišņiem un to izraisītām pārplūdēm.

Valsts meliorācijas sistēmu, tai skaitā Misa, Olainīte, Medaine, Mellupe, Ostvalda kanāls uzturēšanu veic VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”, kas īstenojusi vairākus meliorācijas sistēmu pārbūves projektus ar Eiropas Savienības fondu atbalstu:

- Ūdensnoteikas N-41 atjaunošana/pārbūve 2015. gadā (novadgrāvis no Melnā ezera purva līdz Jaunolainei);
- Ežupes atjaunošana/pārbūve 2016. gadā;
- Mellupes atjaunošana/pārbūve 2021./2022. gadā.²⁷

Misas upē (Misa_3, L129) mežsaimniecības radītā slodze uz ūdensobjektiem gan barības vielu noteces, gan meliorācijas dēļ novērtēta kā būtiska. Līdz ar to ir jāievieš pasākumi, kas sekmētu mežsaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanos – samazinātu N un P noteces no kailcirtēm vai meliorēto mežu teritorijām. Plāna ietvaros piemērotie pasākumi situācijas uzlabošanai Misas upē ir:

- Meža piekrastes aizsargjosla (buferjosla) (15 m).
- Izpēte slodzes avotiem un to ietekmei ar mērķi iegūt pilnīgāku informāciju par ŪO ietekmējošiem slodzes avotiem, to slodžu apjomiem un slodzes samazināšanas iespējām, lai precīzētu esošās slodzes un slodzes mērķa aprēķinu un varētu noteikt turpmāk nepieciešamos pasākumus slodzes mērķu sasniegšanai.
- Sedimentācijas dīķis (baseins). (8.B.4. Papildu pasākumi mežsaimniecības sektoram)²⁸

Misas upes posmos (Misa_3, L129; Misa_2, L140) kā papildu pasākumi hidromorfoloģisko ietekmju mazināšanai, lai nodrošinātu upes laterālo nepārtrauktību, piemērots pasākums “gultnes elementu izvietošana upē”, izmantojot akmeņus, granti, arī koku stumbrus un citus dabas elementus. (8.B.6. Papildu pasākumi hidromorfoloģisko ietekmju mazināšanai)²⁹

Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas ietver plūdu risku pārvaldības uzlabošanu, pretplūdu pasākumu ieviešanu Misā, meliorācijas sistēmu apsekošanu un sakārtošanas, uzturēšanas izpildes izvērtēšanu un monitoringu u.c.

²⁵ Olaines novada attīstības programma 2014.- 2020. gadam

²⁶ Olaines novada teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksts, 2022. https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24932

²⁷ Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, Eiropas projektu karte. www.zmni.lv

²⁸ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021).

²⁹ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021).

Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcība Meliorācijas sistēmu apsekošana, sakārtošana un monitorings (R9.27.4.).

3.5. Atkritumu apsaimniekošana

Olaines novada teritorija pēc spēkā esošā iedalījuma iekļaujas Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā³⁰. Līdz ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. - 2028. gadam pieņemšanu³¹ un atbilstoši MK 25.06.2013. noteikumiem Nr. 337 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem" Olaines novads ir iekļauts Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Olaines novadā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu īsteno pašvaldības uzņēmums AS "Olaines ūdens un siltums". 2021. gadā no Olaines novada iedzīvotājiem, iestādēm un uzņēmumiem AS "Olaines ūdens un siltums" pieņēma 70 018 m³ (2020. gadā – 70 364 m³) sadzīves atkritumus. 2021. gadā pieņemto atkritumu apjoms samazinājies par 0,5% salīdzinot ar 2020. gadu.³²

2021. gadā radītais bīstamo atkritumu daudzums Olainē sasniedza 720,15 tonnas (2020. gadā 762,78 tonnas). 2021. gadā radītais sadzīves atkritumu daudzums Olainē sasniedza 24323,58 tonnas (2020. gadā 20228,76 tonnas) no organizācijām, kas atskaitījušās ar Valsts statistikas pārskatu 'Nr.3-Atkritumi'.³³

Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanai 2020. gadā tika iegādāti 492 jauni atkritumu konteineri un viens lietots kravas atkritumvedējs. Organizēta iepirkuma procedūra divu jaunu sadzīves atkritumu savākšanas automašīnu piegādei. 2020. gada rudenī vairāk nekā 30 novada apdzīvotajās vietās, jaunajos ciematos un dārzkopības sabiedrībās tika izvietoti konteineri atkritumu šķirošanai³⁴.

Atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanā veikta dalītās atkritumu šķirošanas sistēmas ieviešana, izveidojot atkritumu savākšanas un šķirošanas centru, uzstādot konteinerus dalīto atkritumu vākšanai. Atkritumu šķirošanas konteineri plastmasai, papīram un stiklam lielākoties izvietoti sadzīves atkritumu konteineru laukumos pie daudzdzīvokļu mājām. Olainē un Jaunolainē sadarbībā ar organizāciju "Dari labu" izvietoti trīs konteineri, kurā iedzīvotāji var ziedot labdarībai paredzētus tekstila izstrādājumus – apgērbu, gultasveļu, apavus u. tml. AS "Olaines ūdens un siltums" sadarbībā ar Olaines novada pašvaldību organizē lielgabarīta atkritumu nodošanas (bez maksas) akciju.

Izvietoti konteineri bioloģiski noārdāmo atkritumu nodošanai 5 slēgtajos laukumos Jaunolainē (daudzdzīvokļu māju teritorijā), un 2 slēgtajos laukumos Gaismās (Stūnīšos).

Ar 2022. gada 1. februāri vairākās tirdzniecības vietās darbību uzsāka depozīta iepakojumu savākšanas vietas – Olainē (7 gab.) un Jaunolainē (2 gab.).

Iepirkuma "Sadzīves atkritumu konteineru slēgto novietņu projektēšana, izgatavošana un uzstādīšana" ietvaros ir realizēts 28 sadzīves atkritumu konteineru laukumu labiekārtošana, kas sevī ietvēra slēgta moduļu tipa konteineru novietņu (150 sadzīves atkritumu konteineriem) uzstādīšanu.

Nolietotās elektropreces un citus bīstamos sadzīves atkritumus novada iedzīvotāji var nodot AS "BAO" bezmaksas atkritumu nodošanas punktā Celnieku ielā 3A, Olainē.

³⁰ MK 25.06.2013. noteikumi Nr.337 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem"

³¹ Apstiprināts ar Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojumu Nr. 45 "Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam"

³² AS "OLAINES ŪDENS UN SILTUMS" 2021. gada pārskats

³³ Valsts statistikas pārskats Nr.3-Atkritumi, 2021. <https://videscentrs.lvgmc.lv/lapas/atkritumi-un-radiacijas-objekti>

³⁴ AS "OLAINES ŪDENS UN SILTUMS" 2020. gada pārskats

2022. gada uzsākts investīciju projekts sadzīves atkritumu apsaimniekošanā – noslēgts līgums par konteineru laukuma labiekārtošanas projekta izstrādi un realizāciju.

Olaimes novada iedzīvotājiem tiek piedāvātas iespējas piedalīties dažādās akcijās, kuru ietvaros videi draudzīgi apsaimniekojami atkritumi, piemēram, lielgabarīta atkritumu nodošana, "Dod riepām otru dzīvi!", elektrisko un elektronisko atkritumu izvešanas akcija. Informācija par atkritumu šķirošanas punktiem pieejama tīmekļa vietnē www.skiroviegli.lv.

Pēc iedzīvotāju aptaujas rezultātiem atkritumu apsaimniekošana un atkritumu šķirošanas iespējas ir salīdzinoši zemu vērtēta joma (64% aptaujāto to vērtē pozitīvi), kā visbiežākos neapmierinātības iemeslus minot ierobežotās šķirošanas iespējas.

Olaimes novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas ietver iedzīvotāju izglītošanu, individuālas atkritumu šķirošanas attīstību, esošo dalīto atkritumu savākšanas laukumu blīvuma ciemos paplašināšanu, dalīto atkritumu šķirošanas iespēju ārtelpā (parkos, pilsētobjektu tuvumā) izveidi u.c. Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcības Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošana novadā (R8.24.1.), Dalīto atkritumu šķirošanas attīstība (R8.24.2.), Lielgabarīta atkritumu un citu nestandarda atkritumu savākšanas organizēšana (R8.24.4.) un iedzīvotāju izglītošanas aktivitātes par atkritumu šķirošanu (R8.24.3.).

3.6.Piesārņojošās darbības, riska teritorijas un piesārņotās teritorijas

Olaime ir reģionālas nozīmes industriālais centrs, attīstījusies kā ķīmiskās rūpniecības un farmaceitiskās nozares pilsēta, saglabājot lielāko daļu rūpniecību līdz mūsdienām. Olaimes novada ekonomiskā izaugsme ir saistīta ar Rīgas tiešo tuvumu, attīstīto transporta infrastruktūru un pastāvošo nozaru un pakalpojumu uzlabošanu. Saskaņā ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides sniegto informāciju (03.12.2021. Nr.2.4/8853/RI/2021) Olaimes novadā reģistrēti 3 A kategorijas, 33 B kategorijas un 26 C kategorijas piesārņojošo darbību veicēji (4. tabula).

4.tabula. A, B, C kategoriju piesārņojošo darbību veicēji

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
A kategorijas piesārņojošas darbības uzņēmumi		
AS "Olainfarm"	<p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši likuma "Par piesārņojumu"</p> <p>1. pielikumam:</p> <p>4.5. iekārtas, kurās ražo farmaceitiskas vielas, izmantojot ķīmiskus vai bioloģiskus procesus;</p> <p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”</p> <p>1. pielikumam:</p> <p>1.1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārtas, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo;</p> <p>4.3. iekārtas pamatfarmaceitisko produktu ražošanai, kurās izmanto fizikālus procesus (piemēram, atšķaidīšana un sajaukšana);</p>	Rūpniecību iela 5, Olaime, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	<p>8.1.4. iekārtas, kuras emitē gaistošos organiskos savienojumus un kurām nepieciešama atļauja saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē emisijas no stacionārajiem piesārņojuma avotiem;</p> <p>8.9. noteikūdeņu attīrišanas darbības (iekārtas) ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos noteikūdeņus novada vidē;</p> <p>2.8. citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m² un vairāk;</p> <p>5.8. apglabāšanas, uzglabāšanas vai kompostēšanas vietas tādām noteikūdeņu dūņām, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav pielīdzināmas bīstamajiem atkritumiem;</p> <p>2. pielikumam:</p> <p>6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)</p> <p>6.7. — iekārtas iepakoto organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā vairāk nekā 20 tonnu ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu.</p>	
AS "Olaines ķīmiskā rūpniča "BIOLARS""	<p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 1. pielikuma:</p> <p>ceturtās daļas 1) apakšpunktam – iekārtas organisko ķīmisko vielu ražošanai.</p> <p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 1. pielikuma:</p> <p>4. punkta 4.1. apakšpunktam – iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā; 4.2. apakšpunktam – iekārtas neiepakotu organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā piecas tonnas un vairāk, enzīmu uzglabāšanai – 20 tonnu un vairāk; 4.9. apakšpunktam – iekārtas krāsu, laku vai līmes ražošanai;</p> <p>2. pielikuma: 1. punkta 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo; 1.3. apakšpunktam – degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m³ gadā;</p> <p>2. punkta 2.2. apakšpunktam – citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu apstrādei ar ražošanas platību no 100 m² līdz 1000 m²;</p> <p>6. punkta 6.1. apakšpunktam – visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu</p>	Rūpniču iela 3, Olaine, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu).	
AS "BAO"	<p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 1. pielikumam:</p> <p>(5) daļas 1. punktam - tādas iekārtas bīstamo atkritumu apglabāšanai vai reģenerācijai, kuru jauda pārsniedz 10 tonnas dienā un kurās veic fizikāli ķīmisko apstrādi un sajaukšanu vai maisīšanu pirms nodošanas citu šīs daļas 1. un 2.punktā minēto darbību veikšanai; 41) punktam - bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšanas laukumi, kuri neatbilst šīs daļas 4.punktā minētajiem nosacījumiem un kuros uzglabā bīstamos atkritumus ar kopējo daudzumu virs 50 tonnām, pirms ar bīstamajiem atkritumiem tiek veiktas darbības, kas minētas šīs daļas 1., 2., 4. un 6.punktā. Bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšana to rašanās vietā (pirms to savākšanas) neietilpst šajā darbībā;</p> <p>Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”</p> <p>1. pielikumam:</p> <p>5.punkta 5.12.apakšpunktam - iekārtas bīstamo atkritumu uzglabāšanai (izņemot to radīšanas vietās) ilgāk par gadu;</p> <p>2.pielikumam:</p> <p>1.punkta 1.3.apakšpunktam – degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m3.</p>	Celtnieku iela 3A, Olaine, Olaines novads
B kategorijas piesārņojošas darbības uzņēmumi		
(atbilstoši MK 30.11.2010. noteikumiem Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai”)		
SIA "Pirmas"	<p>1. pielikuma: 1. punkta 1.3. apakšpunktam – naftas bāzes un termināļi ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts gadā pēdējo triju gadu laikā) 5000 un vairāk tonnu gadā; 1. punkta 1.5. apakšpunktam – sašķidrinātās gāzes uzglabāšanas iekārtas ar tilpumu 100 m3 un vairāk un dabasgāzes pazemes krātuves; 4. punkta 4.1. apakšpunktam – iekārtas organisko un neorganisko vielu, produktu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, ražošanai, kurās izmanto fiziķus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana un sajaukšana).</p> <p>2. pielikuma: 6. punkta 6.2. apakšpunktam – ķīmijas un bioloģijas laboratorijas (izņemot mācību laboratorijas); 6.punkta 6.3. apakšpunktam – noteķudeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu no 5 līdz 20 kubikmetriem diennaktī, ja noteķudeņus novada vidē.</p>	Naftas bāze, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127
Māris Atīķis (fiziska persona)	<p>1. pielikuma: 5.punkta 5.9. iekārtas nolietoto transportlīdzekļu apstrādei smalcinātājos ar jaudu līdz 75 tonnām dienā vai kuģu vraku reģenerācijai vai uzglabāšanai</p> <p>2. pielikuma: 6. punkta 6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās laukaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)</p>	„Beķeri”, Olaines novads, LV-2127

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
SIA "Fish+Fish"	1. pielikumam: 7. Pārtikas rūpniecība: 7.2. iekārtas pārtikas produktu ražošanai, kurās apstrādā un pārstrādā dzīvnieku izcelmes produktus (izņemot pienu) un saražo no 1 līdz 75 tonnām gatavās produkcijas dienā vai kurās apstrādā un pārstrādā augu izcelmes produktus un saražo no 10 līdz 300 tonnām gatavās produkcijas dienā (ceturkšņa vidējais rādītājs), tai skaitā: 7.2.13. iekārtas zivju un vēžveidīgo produktu ražošanai, tai skaitā konservētu, kūpinātu un saldētu produktu ražošanai.	Rūpniču iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114
SIA "PPE SERVISS"	1.pielikuma: 4.punkta 4.9. apakšpunktam – iekārtas krāsu, laku vai līmes ražošanai; 2.pielikuma: 1.punkta 1.1.1. apakšpunktam – vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo; 6.punkta 6.1. apakšpunktam – visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmei neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Rūpniču iela 4, Olaine, Olaines nov., LV-2114
SIA "Lyngson"	1. pielikuma: 2.punkta 2.6. apakšpunktam – iekārtas virsmas apstrādei, kurās darba procesā rodas putekļi, tai skaitā dzelzs, tērauda vai citu metāla priekšmetu slīpēšana, attīrišana ar smilšu strūklu un pulverkrāsošana, ja iekārtas kopējā izplūde ir 10000 un vairāk kubikmetru stundā; 2. punkta 2.8. apakšpunktam – citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m ² un vairāk; 2. pielikuma: 1. punkta 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.	„Akači”, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2114
SIA "RAUKO"	1.pielikumam: 1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.2. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 0,5 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto šķidro kurināmo, izņemot degvieleļju (mazutu), 6.6. mēbeļu ražošana, ja ražošanas platība ir 1000 m ² un vairāk un to ražošanas procesā tiek izmantota ķīmiskā apstrāde, krāsu un laku pārklājums.	SIA „RAUKO” mēbeļu ražotne „Rauko”, Jaunolaine, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127
LR Tieslietu ministrijas Ieslodzījumu vietu pārvalde Olaines cietums (Latvijas Cietuma slimnīca)	1. pielikuma: 8. punkta 8.6. apakšpunktam – slimnīcas ar gultasvietu skaitu vairāk par 100; 2. pielikuma: 1. punkta 1.1.1.apakšpunktam - sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.	Rīgas iela 10, Olaine, Olaines novads, LV-2114
SIA "PHARMIDEA"	1. pielikumam: 4.3. iekārtas pamatfarmaceutisko produktu ražošanai, kurās izmanto fizikālus procesus (piemēram, atšķaidīšana un sajaukšana) 2. pielikumam:	Rūpniču iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo	
SIA "DOMMO BIZNES PARKS"	<p>1. pielikumam:</p> <p>1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.2. vienāda ar vai lielāka par 0,5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto šķidro kurināmo, izņemot degvieleļu (mazutu);</p> <p>2.pielikumam:</p> <p>1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo</p>	„Lapegles”, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127
AS "Olaines ūdens un siltums"	<p>1.pielikumam:</p> <p>1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu (arī koksni un kūdru) vai gāzveida kurināmo.</p> <p>5.10. iekārtas sadzīves atkritumu šķirošanai vai īslaicīgai uzglabāšanai, tai skaitā pārkraušanas stacijas, kuru uzņemšanas ietilpība ir 30 tonnu atkritumu dienā un vairāk.</p> <p>5.13. iekārtas īslaicīgai (ne ilgāk par gadu) bīstamo atkritumu uzglabāšanai ar kopējo ietilpību līdz 50 tonnām, piemēram, pārkraušanas stacijas un konteineru noliktavas, izņemot atkritumu uzglabāšanu to rašanās vietā vai tik tūsu laiku vai tik nenozīmīgos daudzumos, ka tie nerada risku cilvēku veselībai vai videi.</p> <p>8.9. noteikūdeņu attīšanas darbības ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos noteikūdeņus novada vidē.</p>	<p>1) nekustamajā īpašumā „Olaines pilsētas meži”, Olaine, Olaines novads, LV-2114;</p> <p>2) Jelgavas iela 5, Olaine, Olaines novads, LV-2114;</p> <p>3) Jelgavas iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114;</p> <p>4) Celtnieku iela 3, Olaine, Olaines novads, LV-2114;</p> <p>5) Celtnieku iela 3, Olaine, Olaines novads, LV-2114.</p>
SIA "Ražošanas tehnoloģija"	<p>1. pielikumam:</p> <p>4.1. iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā</p>	Celtnieku iela 5, Olaine, Olaines novads, LV - 2114
SIA "ESP EUROPEAN STEEL PRODUCTION"	<p>1.pielikuma:</p> <p>2.punkta 2.8.apakšpunktam – citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m2 un vairāk;</p> <p>1.punkta 1.1.2.apakšpunktam - sadedzināšanas iekārtas, uz kurām attiecas normatīvie akti par kārtību, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām, un kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto šķidro kurināmo, izņemot degvieleļu (mazutu), 8.punkta 8.1.4.apakšpunktam - iekārtas, kuras emitē gaistošos organiskos savienojumus un kurām</p>	Rūpnieku iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	nepieciešama atļauja saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē emisijas no stacionārajiem piesārņojuma avotiem.	
SIA "NORDIC PLAST"	1. pielikumam: 4. punkta 4.11. apakšpunktam - iekārtas plastmasas preču ražošanai, izmantojot spiedienliešanu no kausējuma, ekstrūzijas procesu, tai skaitā kalandrēšanu vai termoformēšanu, ja tiek izlietotas piecas un vairāk tonnu plastmasas dienā. Iekārtas plastmasas preču ražošanai no putopolistirola, ja tiek izlietotas piecas un vairāk tonnu plastmasas dienā; 5. punkta 5.10. apakšpunktam - iekārtas nebīstamu atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai vai reģenerācijai (izņemot to radīšanas vietās), kurās vienlaikus var atrasties 30 un vairāk tonnu atkritumu dienā. 5.punkta 5.5.5. apakšpunktam - nebīstamu atkritumu reģenerācija vai to sagatavošana reģenerācijai, kas nav sadedzināšana vai līdzsaderdināšana	Rūpnieci iela 4, Olaine, LV-2114
SIA "ZEIFERTI"	1. pielikumam: 1. pielikuma 8.9. punkts - noteikudeņu attīrišanas darbības (iekārtas) ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos noteikudeņus novada vidē.	Jaunolaine, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127
SIA "ENERGOAPGĀDES TĪKLI 1"	1. pielikuma: 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu (arī koksni un kūdrus) vai gāzveida kurināmo.	Celtnieku iela 5, Olaine, LV -2114
SIA "ENERGOAPGĀDES TĪKLI 2"	1. pielikuma: 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu (arī koksni un kūdrus) vai gāzveida kurināmo.	Celtnieku iela 5, Olaine, LV -2114
SIA "ENERGOAPGĀDES TĪKLI 3"	1. pielikuma: 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu (arī koksni un kūdrus) vai gāzveida kurināmo.	Celtnieku iela 5, Olaine, LV -2114
SIA "ZEIFERTI"	1. pielikumam: 1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	„Jaunolaines katlu māja”, Jaunolaine, Olaines pagasts, Olaines novads,LV-2127
SIA "AMATEKS"	1. pielikumam: 2. Metālu ražošana un apstrāde: 2.8. citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m ² un vairāk.	Rūpnieci iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114
SIA "ZEIFERTI"	1. pielikumam: 1. pielikuma 8.9. punkts - noteikudeņu attīrišanas darbības (iekārtas) ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos noteikudeņus novada vidē.	Stūnīši, Olaines pagasts, Olaines novads
SIA "NESTE LATVIJA"	1. pielikuma 1.4. apakšpunks – degvielas uzpildes stacijas ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) 2000 un vairāk kubikmetru gadā.	Zemgales iela 1a, Olaine, LV- 2114
SIA "E.Operators"	1. Pielikuma: 5.10. apakšpunktam – iekārtas nebīstamu atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai vai reģenerācijai (izņemot to radīšanas vietās), kurās vienlaikus var atrasties 30 un vairāk tonnu atkritumu dienā;	Rīgas iela 6, Olaine, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	<p>5.13. apakšpunktam – iekārtas īslaicīgai (ne ilgāk par gadu) bīstamo atkritumu vienlaicīgai uzglabāšanai ar kopējo ietilpību līdz 50 tonnām (piemēram, pārkraušanas stacijas un konteineru noliktavas), izņemot atkritumu uzglabāšanu to radīšanas vietās;</p> <p>5.16. apakšpunktam - iekārtas elektrisko un elektronisko atkritumu reģenerācijai vai uzglabāšanai, izņemot apstrādi smalcinātājos.</p>	
SIA "CrossChem"	<p>1. pielikuma: 4. punkta 4.1. apakšpunktam – iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā; 4. punkta 4.2. apakšpunktam – iekārtas neiepakotu organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā piecas tonnas un vairāk, enzīmu uzglabāšanai – 20 tonnu un vairāk;</p> <p>2. pielikuma: 6. punkta 6.1. apakšpunktam – visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu).</p>	„Jaunvīntapi” un „Naftaluka”, Olaines pagasts, Olaines novads, LV- 2127
SIA "ECO STOCK"	<p>1. pielikuma: 4.punkta 4.1. iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā;</p> <p>5. punkta 5.2. apakšpunktam – iekārtas nebīstamu atkritumu sadedzināšanai vai līdzsadedzināšanai, ja iekārtas jauda nepārsniedz trīs tonnas stundā; 5.3. apakšpunktam – iekārtas nebīstamu atkritumu bioloģiskai vai fizikāli ķīmiskai apstrādei, izņemot kompostēšanas iekārtas ar uzņemšanas jaudu līdz 100 tonnām gadā un dzīvnieku mēslu kompostēšanas iekārtas.</p>	„Mehāniskais cehs”, Stūnīši, Olaines pagasts, Olaines novads
SIA "Gaismas motors"	<p>1. pielikuma: 5. punkta 5.15. apakšpunktam – iekārtas nolietoto transportlīdzekļu reģenerācijai vai uzglabāšanai, izņemot apstrādi smalcinātājos; 5.13. iekārtas īslaicīgai (ne ilgāk par gadu) bīstamo atkritumu vienlaicīgai uzglabāšanai ar kopējo ietilpību līdz 50 tonnām (piemēram, pārkraušanas stacijas un konteineru noliktavas), izņemot atkritumu uzglabāšanu to radīšanas vietās</p>	„Gaismas motors”, Stūnīši, Olaines pagasts, Olaines novads
SIA "Dinair Filton"	<p>1.pielikuma:</p> <p>2. punkta 2.8. apakšpunktam – citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m² un vairāk;</p> <p>2. pielikuma: 6 punkta 6.7. apakšpunktam – iekārtas iepakoto organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā vairāk nekā 20 tonnu ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu.</p>	Rūpniču iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114
AS "Olenergo"	1.pielikuma: 1.punkta 1.1.1.apakšpunktam - sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo	Jelgavas iela 4, Olaine, Olaines novads, LV - 2114
SIA "BALTIC METAL HUB"	1. pielikuma:	Rūpniču iela 4, Olaine LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	<p>2.punkta 2.4.apakšpunktam – iekārtas krāsaino metālu, tai skaitā otrreizējai pārstrādei izmantojamo metālu, kausēšanai, arī sakausēšanai, kuru kausēšanas jauda nepārsniedz četras tonnas kausēta svina vai kadmija dienā vai 20 tonnas citu metālu dienā, izņemot iekārtas, ko izmanto amatniecībā un tēlniecībā, tai skaitā zelta un sudraba apstrādei; 5.punkta 5.5.3. apakšpunktam – pelnu un izdedžu apstrāde;</p> <p>5.punkta 5.10. apakšpunktam – iekārtas nebīstamu atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai vai reģenerācijai (izņemot to radīšanas vietās), kurās vienlaikus var atrasties 30 un vairāk tonnu atkritumu dienā.</p> <p>2. pielikuma: 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.</p>	
SIA "AGROALBIT"	1. pielikuma: 4. punkta 4.1. iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā.	Rūpniču iela 4, Olaine, Olaines novads, LV-2114
SIA "Pēterkoks"	1. pielikuma: 5. punkta 5.5. apakšpunktam – iekārtas sadzīves (nebīstamu) atkritumu reģenerācijai ar jaudu līdz 75 tonnām dienā; 5.10. apakšpunktam – iekārtas nebīstamu atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai vai reģenerācijai (izņemot to radīšanas vietās), kurās vienlaikus var atrasties 30 un vairāk tonnu atkritumu dienā; 2. pielikuma: 1. punkta 1.1.1. apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.	Celtnieku iela 1A, Olaine, Olaines novads, LV-2114
SIA "LAKURA"	<p>1. pielikumam:</p> <p>4.8. iekārtas ziepju, mazgāšanas un tīrišanas līdzekļu ražošanai ar ražošanas jaudu viena tonna un vairāk tonnu gadā</p> <p>2. pielikumam:</p> <p>6.7. iekārtas iepakoto organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā vairāk nekā 20 tonnu ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu</p>	Rūpniču iela 3, Olaine, LV-2114
SIA "MOSS & MOSS"	<p>1. pielikumam:</p> <p>5.5. nebīstamu atkritumu reģenerācija vai to sagatavošana reģenerācijai, kas nav sadedzināšana vai līdzsadedzināšana</p> <p>5.10. iekārtas nebīstamu atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai vai reģenerācijai (izņemot to radīšanas vietās), kurās vienlaikus var atrasties 30 un vairāk tonnu atkritumu dienā</p>	Rīgas iela 21C, Olaine, Olaines novads
SIA "OILY"	<p>1. pielikumam:</p> <p>4. punkta 4.1. apakšpunktam – iekārtas organisko vai neorganisko vielu, maisījumu vai starpproduktu, tai skaitā enzīmu, augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu, ražošanai, kurās izmanto fizikālus ražošanas procesus (piemēram, atšķaidīšana, sajaukšana, iepakošana un uzglabāšana), ja iekārtas jauda ir lielāka par 5 tonnām gadā; 4.2. apakšpunktam – iekārtas neiepakotu organisko un neorganisko ķīmisko vielu, ķīmisko produktu vai starpproduktu uzglabāšanai, ja uzglabā piecas tonnas un vairāk, enzīmu uzglabāšanai – 20 tonnu un vairāk;</p>	Nomaļu iela 9, Grēnes, Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	4.16. apakšpunktam –iekārtas asfalta un ceļu seguma materiālu ražošanai, izņemot derīgo izrakteņu apstrādi to ieguves vietā.	
C kategorijas piesārņojošas darbības uzņēmumi		
(atbilstoši MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai” 2. pielikumam)		
SIA „Firma Diat”	<p>1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo</p> <p>2.2. citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu apstrādei ar ražošanas platību no 100 m² līdz 1000 m²</p>	„Gaidiņi”, Olaines pag., p/n Jaunolaine, Rīgas raj., LV-2127
SIA „Zeiferti”	6.3. notekūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu no 5 līdz 20 kubikmetriem diennaktī, ja notekūdeņus novada vidē	„Pēternieki”, Olaines pag., Rīgas raj.
SIA „Zeiferti”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	Pionieru ielā, Jaunolaine, Olaines pagasts, Rīgas rajons
SIA „Zeiferti”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	Gaismas ciemats, Jaunolaine, Olaines pag., Rīgas raj. (Gaismas iela 4, Stūnīši, Olaines pag., Olaines nov., LV-2127)
SIA „Lidums”	4.2. kokzāgētavas vai kokapstrādes iekārtas, kurās lieto koksnes griešanas tehniku un pārstrādā 2000 m ³ un vairāk apāļkoku vai kokmateriālu gadā	„Lidumi”, Olaines pag., p/n Jaunolaine, Rīgas raj., LV-2127
SIA „Novembrī”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	„Karpas”, Olaines pag., Rīgas raj.
SIA „Velsens”	3.1. cementa ražotnes ar ražošanas jaudu no 1000 līdz 20000 tonnām gadā un iekārtas betona vai betona izstrādājumu ražošanai ar jaudu no 1000 līdz 20000 kubikmetriem gadā	„Senši”, Jaunolaine, Olaines pag., Rīgas raj., LV-2127
SIA „GOLD COSMETICS”	5.2. iekārtas pārtikas produktu ražošanai, kurās pārstrādā: 5.2.2. augu izcelsmes produktus un saražo no 0,5 līdz 10 tonnām gatavās produkcijas dienā (vidējais ceturkšņa rādītājs)	„Dzirnavas, „Rutku-kalēji, Olaines pag., Rīgas raj.
SIA „Olaines kūdra”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu	Rīgas iela 21, Olaine, LV-2114

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
	agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	
SIA „Reira”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu aggregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Jelgavas iela 3, Olaine, LV-2114
SIA „ADV”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu aggregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Jelgavas iela 32, Olaine
SIA „Nordic Industrial Park”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	Rūpniču iela 4, Olaine
SIA „Alīse”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu aggregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Stacijas iela 3, Olaine
SIA medicīniskā firma „VALIS”	2.1. iekārtas virsmas apstrādei, kurās darba procesā rodas putekļi, tai skaitā dzelzs, tērauda vai citu metāla priekšmetu slīpēšana, pūšana ar smilšu strūklu (attīrišana ar smilšu strūklu) un pulverkrāsošana, ja iekārtas kopējā emisija ir no 300 m ³ līdz 10000 m ³ stundā 2.2. citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu apstrādei ar ražošanas platību no 100 m ² līdz 1000 m ²	Lielupes iela 1, Jaunolaine, Olaines pagasts, Olaines novads
SIA „Bona fides”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo 2.1. iekārtas virsmas apstrādei, kurās darba procesā rodas putekļi, tai skaitā dzelzs, tērauda vai citu metāla priekšmetu slīpēšana, pūšana ar smilšu strūklu (attīrišana ar smilšu strūklu) un pulverkrāsošana, ja iekārtas kopējā emisija ir no 300 m ³ līdz 10000 m ³ stundā 2.2. citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu apstrādei ar ražošanas platību no 100 m ² līdz 1000 m ²	Jelgavas iela 3, Olaine, LV-2114
Zemnieku saimniecība „KALNĀJI”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	Jaunkalnāji, Olaines pagasts, Olaines novads, Pēternieki.
SIA „Hidro Balt Serviss”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu aggregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	„Alti”, Stūnīši, Olaines pagasts, Olaines novads

Darbības veicēja nosaukums	Piesārņojošā darbība	Adrese
SAI „AUTO remonts”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Rīgas iela 18, Olaine, Olaines novads
SIA „Olaines Logistics”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo	„Šarlotes”, Grēnes, Olaines pagasts, Olaines novads
SIA „EURO GAS”	1.4. gāzes uzpildes stacijas ar gāzes apgrozījumu 500 un vairāk tonnu gadā	„Tituls”, Medemciems, Olaines novads
SIA „LOTO AUTO”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Kausu ielā 1, Pārlaine, Olaines pagasts, Olaines novads LV-2127
SIA „KORNBEST”	1.1. sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdrus vai gāzveida kurināmo 6.3. noteikūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu no 5 līdz 20 kubikmetriem diennaktī, ja noteikūdeņus novada vidē	Jauntiņi, Grēnes, Olaines pagasts, Olaines nov.
Dina Znotiņa (fiziska persona)	4.1. dzīvnieku novietnes, kurās audzē (ieskaitot cieto kūtsmēslu, šķidrmēslu, vircas un skābarības sulas glabāšanu, savākšanu un novadišanu) 10 un vairāk dzīvnieku vienību, kā arī dzīvnieku novietnes, kuras saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumiem Nr. 834 "Noteikumi par ūdens un augsnēs aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem" atrodas īpaši jutīgās teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnēs aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem un kurās audzē piecas un vairāk dzīvnieku vienības, ja dzīvnieku novietne nav iekļauta likuma "Par piesārņojumu" 1. pielikumā	„Avoti”, Olaines pagasts, Olaines novads LV-2127
AS „VIRŠI-A”	1.3. degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (ielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m ³ gadā 1.4. gāzes uzpildes stacijas ar gāzes apgrozījumu 500 un vairāk tonnu gadā	„Daces”, Jaunolaine, Olaines novads, LV-2127
SIA „SenuLat”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Zemgales ielā 2D, Olainē, Olaines novadā
SIA „Paint Automaster”	6.1. visu kategoriju (L, M, N, O) mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, mobilās lauksaimniecības tehnikas un satiksmē neizmantojamu pārvietojamu mehānismu un citu pārvietojamu agregātu remonta un apkopes darbnīcas (tai skaitā iekārtas, kurās veic automazgāšanu vai transportlīdzekļu salonu ķīmisko tīrišanu)	Zeiferta iela 6, Olaine, Olaines nov. LV-2114

Piesārnotas un potenciāli piesārnotas vietas jeb teritorijas

Saskaņā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) uzturēto piesārñoto un potenciāli piesārñoto vietu informācijas sistēmu Olaines novada teritorijā atrodas 4 piesārnotas vietas un 9 potenciāli piesārnotas vietas (5. tabula, 5. attēls).

5.tabula. Piesārnotas un potenciāli piesārnotas vietas Olaines novadā

Reģistrācijas numurs	Vietas kategorija	Nosaukums
80808/1430	Piesārnota vieta	Olaines sadzīves atkritumu izgāztuve
80808/3672	Piesārnota vieta	SIA "Biolar" ražošanas atkritumu izgāztuve
80808/1542	Piesārnota vieta	Lukoil - Baltija R naftas bāze
80808/1539	Piesārnota vieta	Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve "Ekolauks"
80095/4300	Potenciāli piesārnota vieta	SIA "Nordic plast"
80095/4728	Potenciāli piesārnota vieta	Olaines cietuma katlu māja
80808/3677	Potenciāli piesārnota vieta	Agro noliktavas, Olaines pag.
80808/1540	Potenciāli piesārnota vieta	Bij. Olaines sovhoza mehāniskās darbnīcas
80808/1429	Potenciāli piesārnota vieta	Damradi, bij. armijas daļa
80808/1428	Potenciāli piesārnota vieta	"Janas", Olaines bij. sovhoza degvielas bāze
80095/4414	Potenciāli piesārnota vieta	AS "BAO", Bīstamo atkritumu sadedzināšanas komplekss
80095/4266	Potenciāli piesārnota vieta	SIA "Tipro Baltic"
80095/4191	Potenciāli piesārnota vieta	A/S "OlainFarm"

Viens no nozīmīgākajiem piesārñojošajiem objektiem Lielupes upju baseina apgabalā noteikta vēsturiski piesārnotā vieta - Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve "Ekolauks" (reģ. Nr.80808/1539), kurā sanācīja daļēji ir veikta, tomēr piesārnojums vēl nav pilnībā likvidēts, kā rezultātā nepieciešams turpināt šīs teritorijas attīrišanu no piesārnojuma. Šajā objektā monitoringa ietvaros 2017. gadā tika konstatēts ievērojams gruntsūdeņu un arī dziļāk iegulošo spiedienūdeņu piesārnojums, kas migrējis uz zemāk iegulošo pazemes ūdensobjektu A5³⁵. Pazemes ūdeņu monitoringa ietvaros 2017. gadā piesārnojums tika konstatēts gan seklajos gruntsūdeņos, gan spiedienūdeņos – Arukilas (D2ar) ūdens nesējslānī ierīkotajos urbumos (PŪO A5). Pamatojoties uz teritorijas vēsturisko piesārnojumu tiek prognozēts, ka nākamā sanācījas posma izmaksas varētu būt robežās no 7 – 14 milj. EUR (8.C.1. Papildu pasākumi piesārnotajām vietām).³⁶

Sanācīju būtu nepieciešams veikt arī SIA "Biolar" ražošanas atkritumu izgāztuvē (reģ. Nr. 80808/3672), kura atrodas tikai 500 m attālumā no Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuvēs "Ekolauks" un kur vides prasībām neatbilstošos glabāšanas apstākļos atrodas bīstamie ķīmiskie atkritumi (8.B.2. Papildu pasākumi piesārnotajām vietām).³⁷ Pamatojoties uz piesārnojuma veidu, tiek prognozēts, ka sanācījas izmaksas varētu būt līdzvērtīgas Jelgavas šķidro bīstamo atkritumu izgāztuvēs "Kosmoss" un Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuvēs "Ekolauks" sanācījas izmaksām (4 – 7 milj. EUR) (8.C.1. Papildu pasākumi piesārnotajām vietām)³⁸. Piesārnotā teritorija atrodas uz pašvaldībai piekritīgas zemes nekustamā īpašumā "Poligons" (kadastra Nr.80800030078). Lai piesārnotā vieta neapdraudētu vidi, kā arī cilvēku

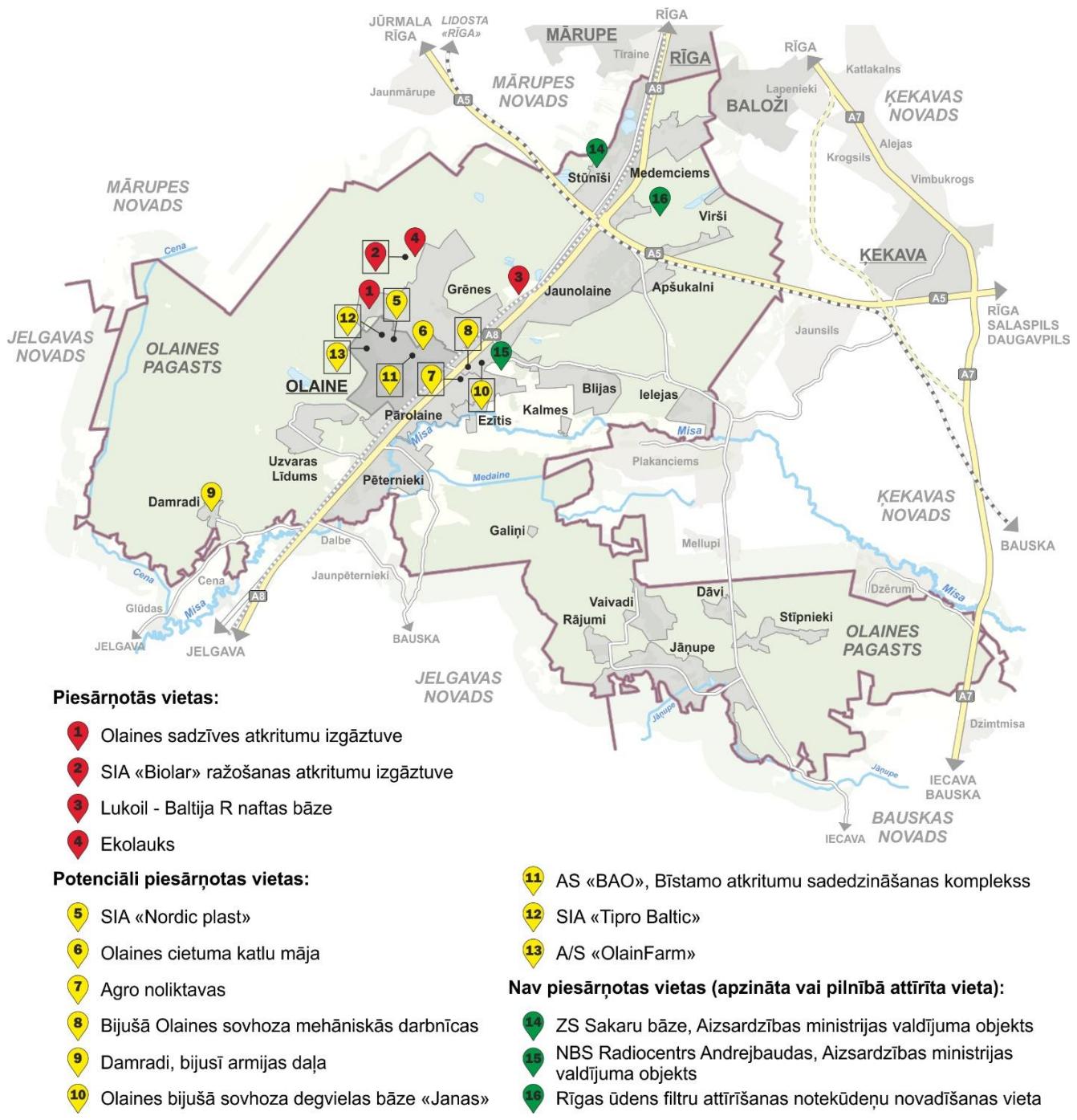
³⁵ Pazemes ūdensobjekts A5 piesaistīts Lielupes upju baseinu apgabalam, kurā atrodas lielākā pazemes ūdensobjekta daļa – Olaines novadu iekļaujot

³⁶ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 323 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

³⁷ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 304 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

³⁸ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 323 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021)

veselību un dzīvību, ir jāveic piesārņoto vietu sanācija jeb attīrīšana un atveseļošana. Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam 8.C.b pielikumā Papildu pasākumi pazemes ūdensobjektu mērogā Lielupes UBA ir iekļauti pasākumi minēto piesārņoto vietu sanācijām (A1.1. un A1.2.), kā izpildes termiņš minēts 2027.gads.

Paaugstinātas bīstamības objekti, tai skaitā rūpniecisko avāriju uzņēmumi un objekti

Olaines novadā darbojas šādi uzņēmumu, kas iekļauti paaugstinātas bīstamības objektu sarakstā:

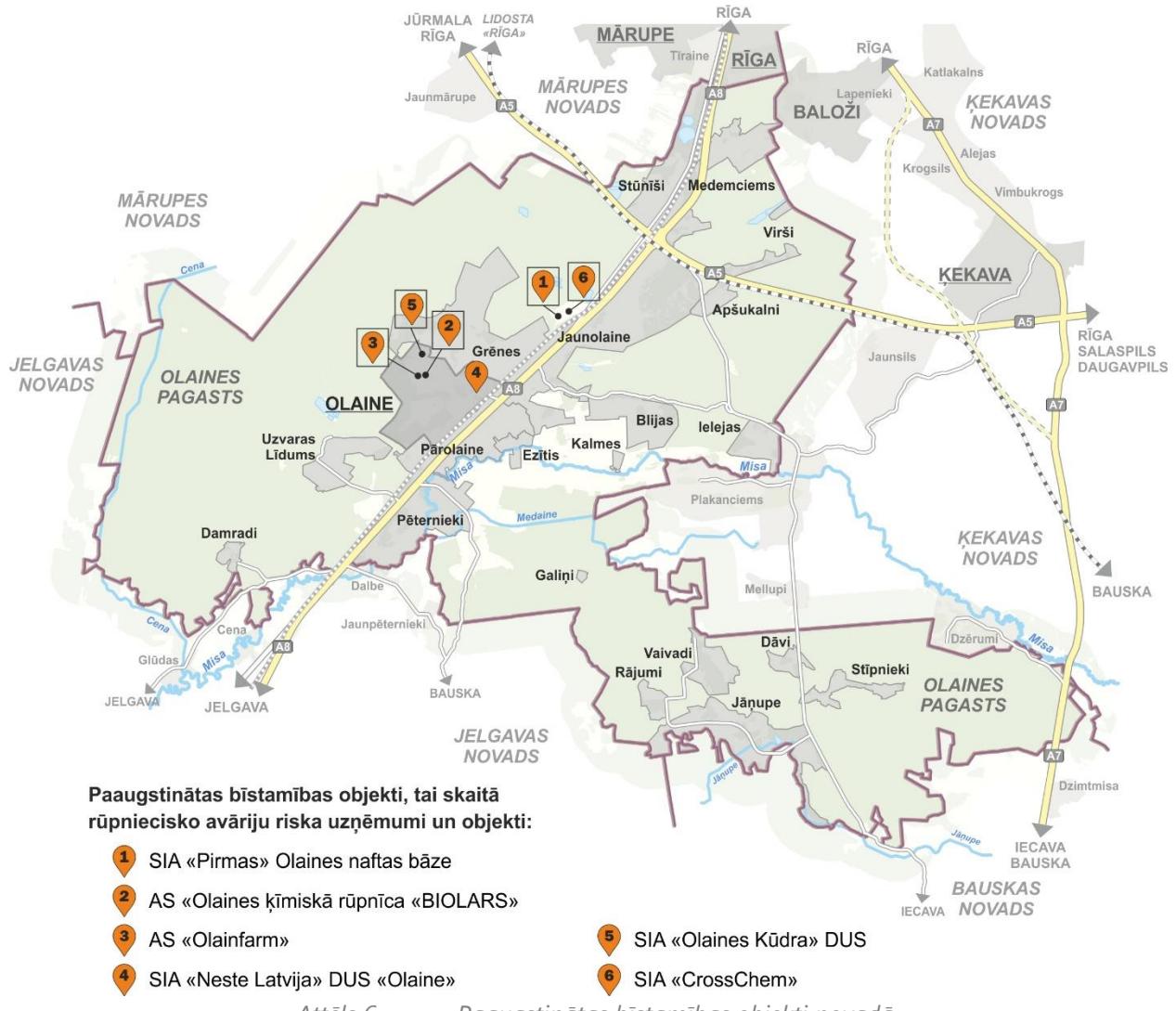
- SIA "Pirmas" Olaines naftas bāze – A kategorijas objekts, naftas produktu terminālis, Jelgavas šosejas 16.km, Olaines novadā. Rūpnieciskā riska objekts, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumiem Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska

"samazināšanas pasākumi" 16. punkta prasībām jāizstrādā Drošības pārskats un civilās aizsardzības plāns;

- AS "Olaines ķīmiskā rūpnīca "BIOLARS"" – A kategorijas objekts, ķīmiskā rūpniecība, Rūpniču ielā 3, Olainē. Rūpnieciskā riska objekts, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumiem Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" 16. punkta prasībām jāizstrādā Drošības pārskats un civilās aizsardzības plāns;
- AS "Olainfarm" – B kategorijas objekts, aktīvo farmaceitisko vielu un ķīmisko vielu ražošana, Rūpniču ielā 5, Olainē. Rūpnieciskā riska objekts, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 01.03.2016. noteikumiem Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" 15. punkta prasībām jāizstrādā Rūpniecisko avāriju novēršanas programma;
- SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Olaine" – C kategorijas objekts, degvielas uzpildes stacija, Zemgales ielā 1a, Olainē;
- SIA "Olaines Kūdra" degvielas uzpildes stacija – C kategorijas objekts, degvielas uzpildes stacija, Rīgas ielā 21, Olainē.³⁹

Novadā atrodas uzņēmums, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 01.03.2016. noteikumiem Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" 15. punkta prasībām jāizstrādā Rūpniecisko avāriju novēršanas programma - SIA "CrossChem", "Jaunvītapi" un "Naftaluki" Olaines pagastā. Uzņēmuma darbībā tiek izmantotas bīstamās ķīmiskās vielas - minerālmēslī.

³⁹ MK21.01.2021. noteikumi Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts"

Plūdu riska teritorijas

Plūdu apdraudētas vietas novadā ir Olaines pagastā, teritorijas galvenokārt ap Misas, Olainītes un Medaines upēm. Saskaņā ar Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2022. - 2027. gadam Misa visā tās garumā iekļauta plūdu riska teritoriju objektu sarakstā, jo tā ir potamāla upe un tai piegulošo polderu dēļ⁴⁰. Olaines novadā starp Pārolaini un Pēterniekiem atrodas Namiķu polderis.

Applūstošās teritorijas ir noteiktas un attēlotas Olaines novada Teritorijas plānojumā (apstiprināts 2022. gadā), tajās galvenokārt nav atļauts veidot jaunu apbūvi. Teritorijas plānojumā visiem ūdensobjektiem noteiktas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un applūstošās teritorijas, līdz ar to pašvaldības attīstības programmā netiek paredzētas citas darbības. Attīstības programmas Rīcības plānā iekļauta rīcība plūdu risku pārvaldības uzlabošana un pretplūdu pasākumu īstenošana (R9.27.6.), kuras īstenošanas sasniedzamais rezultāts būs ikgadēji paredzēts finansējums plūdu risku mazināšanai un seku novēršanai,

⁴⁰ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. 392 lpp. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (2021).

ieviesti Misas upes pretplūdu risinājumi un izstrādāta un ieviesta apziņošanas sistēma plūdu risku gadījumā.

Pašvaldībā ir izstrādāts Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns, kas apstiprināts ar Olaines novada 2022. gada 23. marta domes sēdes lēmumu (5.prot., 3.p.).

3.7.Bioloģiskā daudzveidība

Meži aizņem 60% no Olaines novada teritorijas, 15% - lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Lielākās mežu platības jeb 62% atrodas AS "Latvijas valsts meži" valdījumā – 11170,67 ha. Otrs lielākais mežu īpašnieks un apsaimniekotājs Olaines novadā ir SIA "Rīgas meži", kura pārvaldībā 2021. gadā atradās 8648,69 ha meža teritoriju. Līdz ar to turpmākajā novada attīstībā sekmējama sadarbība ar šiem uzņēmumiem, lai sekmētu mežu pieejamību sabiedrībai un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu tajos.

Olaines novada teritorijā atrodas divas Natura2000 teritorijas – īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT) – dabas liegums "Cenas tīrelis" (daļa) un "Melnā ezera purvs".

Dabas liegums "Cenas tīrelis" ir liels purvs, kas atrodas Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumā, Mārupes un Olaines novadā. Tam ir spēkā esošs dabas aizsardzības plāns 2005. – 2020. gadam (pagarināts līdz 31.12.2025.). Dabas lieguma platība - 2296 ha.

Dabas lieguma dabas vērtības - kaut arī daļa purva tiek izmantota kūdras ieguvei, šai teritorijai ir izcila nozīme augsto purvu, pārejas purvu un distrofu ezeru aizsardzībā. Viens no nedaudzajiem purviem Latvijā, kurā ir gan austrumu tipa (*Betula nana*, *Chamaedaphne calyculata*), gan rietumu (*Trichophorum caespitosum*) tipa purvu pazīmes. Nozīmīga teritorija arī putnu aizsardzībai, sastopamas 10 Latvijā un Eiropā aizsargājamas putnu sugas.

Saskaņā ar dabas aizsardzības plānu kā teritorijas lielākā dabas vērtība ir noteikta cilvēka maz ietekmētais augstais purvs ar pārejas purva fragmentiem kurā ietilpst ekoloģiski daudzveidīgi ainavas telpiskās struktūras elementi - purvaini meži, purva lāmas un akači, klajš purvs jeb tīrelis. Nelielas platības aizņem krūmāji, meža stigas un ceļi, dažāda izmēra grāvji. Izveidotā meliorācijas tīkla un kontūrgrāvju dēļ praktiski nav saglabājušās dabiskās kontaktjoslas starp purvu un mežu, vai purvu un pļavu. Lielu ūdens daudzumu aizplūšana pa meliorācijas grāvjiem izmaina dabisko hidroloģisko režīmu, kas būtiski ietekmē mitrāju biotopus un samazina to bioloģisko vērtību. Šādas nevēlamas izmaiņas var apdraudēt purva kompleksa ilgtspējīgu pastāvēšanu. Kā teritorijas ietekmējošie faktori vēl dabas aizsardzības plānā minēta cilvēku plūsma, jo teritorija atrodas samērā tuvu apdzīvotām vietām, t.sk. arī Olainei, kā arī teritorija ir labi pieejama, kas līdz ar to rada iespējamus draudus jutīgākiem biotopiem un sugām (izbradājot, traucējot putnus), kas atrodas dabas liegumā. Ar atbilstošas infrastruktūras ierīkošanu un regulāru to apsaimniekošanu antropogēno slodzi var mazināt, jo teritorija tiek plaši izmantota kā atpūtas, ogošanas un sēnošanas vieta. Vēl kā bīstamas faktors minēts ugunsgrēka riska pastāvēšana, jo blakus notiek kūdras izstrāde.

Dabas liegumam nav savas administrācijas. Iespēju robežās Mārupes un Olaines pašvaldības, SIA "Rīgas meži" un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ar saviem līdzekļiem koordinē teritorijas uzraudzību un apsaimniekošanu.

Dabas aizsardzības plānā noteikti teritorijas apsaimniekošanas pasākumi, kuru īstenošanā atsevišķu pasākumu īstenošanā kā potenciāli atbildīgie ir minētas arī pašvaldības, kuru teritorijā atrodas dabas liegums, kā, piemēram, pasākumu īstenošanā, kas saistīti ar rekreācijas infrastruktūras attīstību un informācijas pieejamību par dabas vērtībām un problēmām dabas liegumā.

Dabas liegums "Melnā ezera purvs" 317 ha platībā ir aizsargāts kopš 2004. gada, tas atrodas Olaines pagastā Cenas tīreļa ZA daļā un pieder pašvaldībai. Mūsdienās Melnā ezera purvs ir neliela, taču sava ģeogrāfiskā novietojuma dēļ nozīmīga purvu teritorija, kas papildina netālu esošā Cenas tīreļa dabas lieguma bioloģiskās vērtības un galvenās teritorijas vērtība ir purva biotopi un putni. Teritorija ir

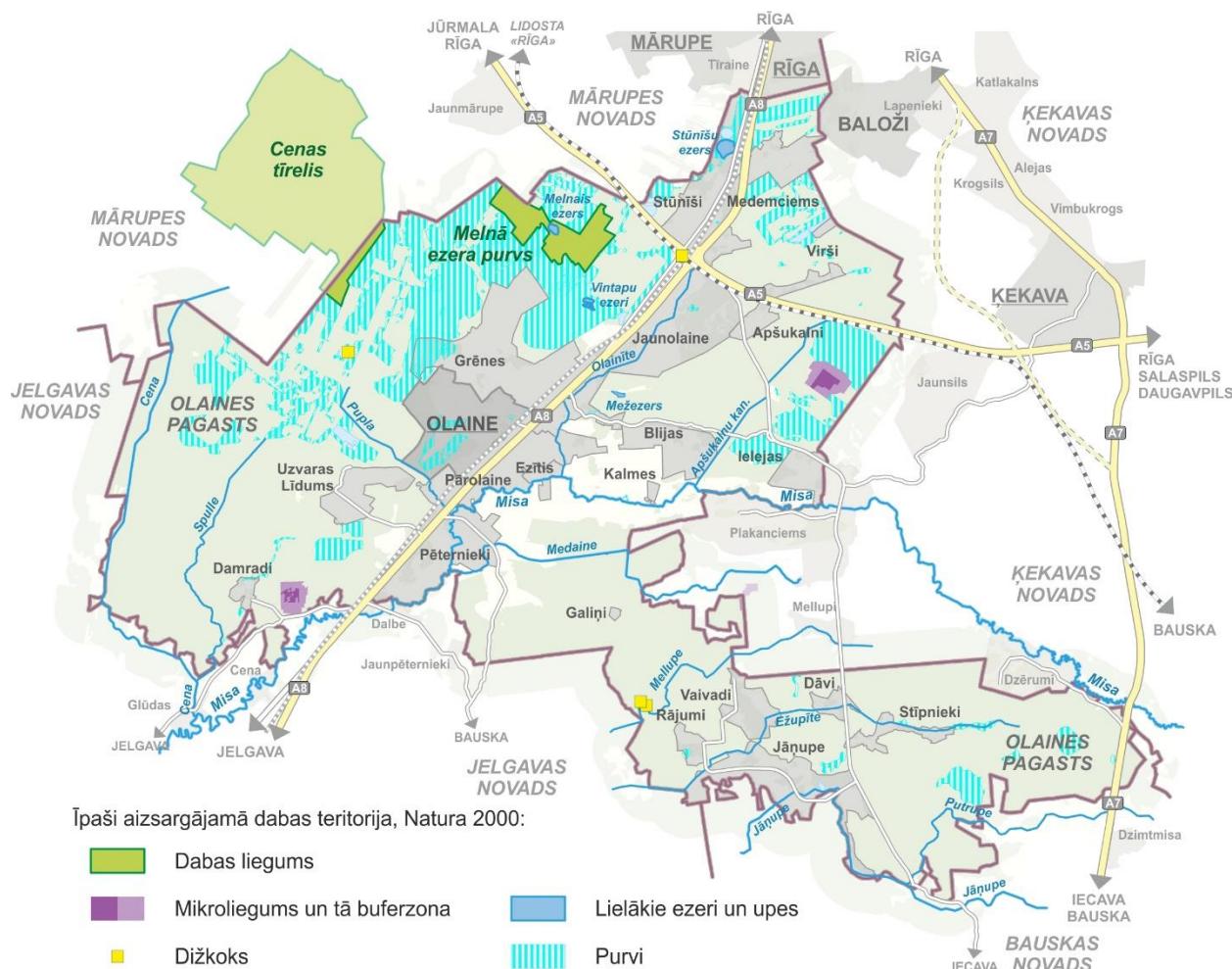
ievērojama ar Melno ezeru un citiem purva ezeriem, ar ļoti lielu ligzdojošo un migrējošo putnu daudzveidību.

Tam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2011. – 2021. gadam, kurā cita starpā noteikti arī teritorijas apsaimniekošanas pasākumi.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības datu bāzes “OZOLS” datiem Olaines novadā atrodas arī šādas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti:

- dabas pieminekļi – četri dižkoki;
- mikroliegums, kas izveidots aizsargājamās putnu sugas aizsardzībai 27 ha platībā (ap to izveidota 10,1 ha liela buferzona);
- mikroliegums 15 ha platībā.

Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam izstrādes tematiskajās darba grupās saņemti vairāki ieteikumi, kas ietver mežu un kūdras purvu droša izmantošanas attīstību rekreācijai, dabisko plāvu izveidi u.c. Nemot vērā esošā vides stāvokļa novērtējumu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju forumu rezultātu Attīstības programmā ir iekļautas rīcības Invazīvo augu un dzīvnieku sugu izplatības mazināšana (R8.21.1.), Dabisko plāvu izveide (R8.21.2.), Vides izglītības centra izveide (R8.21.3.), Mežu un purvu resursu ilgtspējīga izmantošana tūrismā (R8.21.4.) un Derīgo izrakteņu racionāla un ilgtspējīga ieguve un izmantošana (R8.21.5.).

Īpaši aizsargājamās dabas teritorija, Natura 2000:

	Dabas liegums
	Mikroliegums un tā buferzona
	Dižkoks
	Lielākie ezeri un upes
	Purvi

Attēls 7.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas novadā

3.8.Kultūrvēsturiskais mantojums

Olaines novadā atrodas trīs kultūrvēsturiskie pieminekļi un tas ir viens no retajiem novadiem Latvijā, kurā nav neviens arheoloģiskais piemineklis:

- Olaines luterāņu baznīca (aizsardz. Nr. 8489);
- Vidzemes – Kurzemes – Zemgales robežstabi (aizsardz. Nr.8542);
- Uzvaras Līdums (tipveida lauku apbūves teritorija 250 ha platībā, kas veidojās no 1936. gada).

Novada identitātes saglabāšanā un attīstībā būtisks ir kultūrvēsturiskais mantojums, kas bieži iekļaujas arī publiskajā ārtelpā.

Kultūrvēsturiski ievērojami objekti novadā ir arī Olaines pagastnams, Pēternieku katoļu baznīca, Pēternieku pamatskola, Pēternieku pagastnams, "Zeiferti" (bijusī draudzes skola), Pēternieku muižas centra apbūve.

3.9.Izmaiņas, ja attīstības programma netiku īstenota

Olaines novada Attīstības programma līdz 2028. gadam ir izstrādāta kā Olaines novada pašvaldības stratēģiskās attīstības vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā rezumējot informāciju vienotā dokumentā, rodas priekšstats par novada attīstības redzējumu septiņu gadu perspektīvā līdz 2028. gadam, eventuālajām problēmām vides jomā un to iespējamajiem risinājumiem. Būtiskākās Attīstības programmas sastāvdaļas ir stratēģiskā daļa, kas nosaka vidēja termiņa attīstības prioritātes, nepieciešamo rīcību virzienu un uzdevumu kopumu un vidējā termiņā sasniedzamos rezultātus, ievērtējot vides un sociāli - ekonomiskos apsvērumus un kā tas tiek apvienots ar kvalitatīvu vidi, kā arī rīcību un investīciju plāni.

Attīstības programma ar tajā iekļautu stratēģisko matricu vidēja termiņa prioritāšu īstenošanai, rīcības plānu (rīcības, sasniedzamais rezultāts, atbildīgie izpildītāji jeb virzītāji, izpildes termiņi, finanšu resursi un avoti) un investīciju plāns (investīciju projekti) ne tikai ļauj pašvaldībai mērķtiecīgi plānot savas teritorijas attīstību 7 gadu periodā, bet vienlaicīgi ir arī priekšnoteikums Eiropas Savienības strukturālo fondu līdzekļu sekmīgākai piesaistīšanai un apgūšanai pašvaldības teritorijā.

Plānošanas dokumenta izstrādes procesā tiek apkopota un apzināta visa pieejamā informācija par novadu un dažāda līmeņa plānošanas dokumenti un nozaru politikas dokumenti. Plānošanas dokuments nemaina valstī pieņemto politikas dokumentu, vadlīniju un normatīvo aktu prasības, bet tikai "sakārto" tās savā teritorijā dažādu nozaru griezumā. Tādejādi var uzskatīt, ka plānošanas dokuments ir īpašā veidā strukturētas informācijas kopums, kas izvērtē dažādu nozaru politikas un normatīvo dokumentu prasības.

6. tabulā sniegti būtiskākie vides aspekti un raksturotas ietekmes uz tiem, ja Olaines novada Attīstības programma netiku īstenota.

6. tabula. Vides aspekti un sekas, ja plānošanas dokuments netiek īstenots

Vides aspekti	Sekas, ja plānošanas dokuments netiek īstenots
Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana	Nav noteiktas rīcības dabas resursu apsaimniekošanai un aizsardzībai un atbilstoši netiek īstenotas aktivitātes dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai. Perspektīvā netiek plānota dabas resursu atbilstoša apsaimniekošana, kā rezultātā negatīvi tiek ietekmēta vide, samazinās atjaunojamo un neatjaunojamo dabas resursu kvantitāte un kvalitāte.
Bioloģiskā daudzveidība	Nav aktuālas informācijas par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, biotopiem, sugām, novadā esošajām dabas vērtībām un to saglabāšanas un aizsardzības nepieciešamību. Perspektīvā netiek plānota dabas teritoriju atbilstoša apsaimniekošana.

Vides izglītība	Netiek plānoti pasākumi sabiedrības dažādu mērķauditoriju vides izglītības līmeņa paaugstināšanai, energoefektivitātes, videi draudzīgu tehnoloģiju, veselīga dzīvesveida un sabiedriskā transporta popularizēšanai. Sabiedrībai nav patstāvīgi aktualizētas un viegli pieejamas informācijas par vides kvalitāti novadā. Iedzīvotāji un uzņēmēji netiek iesaistīti vides aktivitātēs, netiek veicināta sabiedrības pašiniciatīva.
Uzņēmējdarbības vide un degradētās teritorijas	Netiek plānota uzņēmējdarbības vides attīstība un atbalsta, kā arī sadarbības pasākumi. Nav apzinātas degradētās teritorijas, nenotiek degradēto teritoriju revitalizācija un iesaistīšana attīstības aprītē, līdz ar to netiek sekmēta pašvaldības teritorijas ilgtspējīga un plānota attīstība. Pašvaldība un uzņēmēji nevar sekmīgi piesaistīt ES strukturālo fondu līdzekļus, piesaistīt investīcijas rūpniecisko un degradēto teritoriju attīstībai.
Virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte	Netiek risinātas virszemes un pazemes ūdeņu, tajā skaitā dzeramo ūdeņu kvalitātes problēmas. Nav veikti pasākumi centralizēti piegādātā dzeramā ūdens kvalitātes paaugstināšanai. Netiek plānota novada ūdenssaimniecības sistēmas pārbūve un paplašināšana, ar centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem nodrošināto vai daļēji nodrošināto pilsētas, ciemu paplašināšana. Nav noteikts kādas komunikācijas nepieciešamas katrā no blīvas apbūves teritorijām un atbilstoši nav īstenoti projekti jaunu komunikāciju izveidei. Iespējams, lokāls virszemes un pazemes ūdens piesārņojuma risks no individuālajiem urbumiem, kas tiek izmantoti ūdensapgādē, pamestajiem un netamponētajiem urbumiem, potenciāli piesārņotajām vietām, lokālajām kanalizācijas septiskajām tvertnēm vai izsmeļamajām bedrēm u.c. Netiek izstrādāti un īstenoti teritoriju labiekārtošanas projekti pie ūdeņiem, palielināts labiekārtotu peldvietu skaits, veikts vietējais peldūdeņu kvalitātes monitorings, kā rezultātā lielāka antropogēnā slodze un virszemes ūdeņu piesārņojums, atkritumi utt.
Plūdu riski	Netiek atbilstoši plānoti pasākumi plūdu riska mazināšanai/novēršanai, meliorācijas sistēmu apsaimniekošanai, atjaunošanai vai jaunu izbūvei. Nav izstrādāta pretplūdu pasākumu programma. Saglabājas applūšanas risks.
Gaisa kvalitāte, klimata pārmaiņas	Netiek plānoti pasākumi energoefektivitātes paaugstināšanai – īstenoti projekti energoefektīva apgaismojuma nodrošināšanai apdzīvotajās vietās un sabiedriskās vietās, ēku siltināšanu u.c., atbilstoši Olaines novada Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānam līdz 2030. gadam. Nav īstenotas aktivitātes videi draudzīgas enerģijas ražošanai un alternatīvas elektroenerģijas ieguvei, infrastruktūras izveidei alternatīviem transporta satiksmes veidiem, kā rezultātā nesamazinās siltumnīcefektu efektu radošo gāzu emisijas atmosfēras gaisā, nepaaugstinās gaisa kvalitāte, pasliktinās iedzīvotāju dzīves kvalitāte un veselība.
Transports un trokšņi	Netiek plānota transporta infrastruktūras un satiksmes drošības uzlabošana, jaunu autotransporta un gājēju savienojumu izbūve, velosipēdistu un gājēju ceļu izveide, pašvaldības ielu un ceļu atjaunošana/jaunu izbūve. Netiek plānoti trokšņa mazināšanas pasākumi gar valsts galvenajiem autoceļiem un dzelzceļu.

Labiekārtojums	Netiek apzināta esošā Olaines novada publiskās ārtelpas situācija. Nav izstrādāts rīcības plāns pašvaldības nekustamo īpašumu apsaimniekošanai.
Atkritumi	Netiek plānota apsaimniekošanas infrastruktūras pilnveidošana un netiek īstenozi pasākumi atkritumu apsaimniekošanas sistēmas kvalitātes paaugstināšanai - šķiroto atkritumu veidu un dalītās atkritumu vākšanas punktu skaita palielināšana, kā arī pārstrādāto atkritumu apjoma palielināšana.

4. Ar attīstības programmu saistītie vides aspekti

Vides pārskata izstrādes procesā ir izvērtētas vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi, kas iekļauti Attīstības programmas Rīcības plānā, nemot vērā MK 2004. gada 23. marta noteikumos Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" 8.7. apakšpunktā norādītos ietekmes aspektus, to iespējamās ietekmes būtiskums, salīdzinot ar esošo situāciju, starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības mērķiem un vides kvalitātes normatīviem. Attīstības programmas vides aspekti un to ietekmes būtiskums ir vērtēts atbilstoši to detalizācijas pakāpei. Attīstības programmas detalizācijas pakāpe līdz rīcības virzieniem un rīcībām ļauj novada mērogā vispārīgi novērtēt iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi. Faktiskās ietekmes vidē veidosies, realizējot konkrētus projektus un līdz ar to precīzēsies to ietekmes uz vidi vietas, apjoms un arī būtiskums.

Vērtējot Attīstības programmu atbilstoši to detalizācijas pakāpei, secināts, ka to būtiskā ietekme (pozitīva, negatīva, tieša, netieša, ilgtermiņa, vidēja termiņa, īstermiņa) ir saistīta ar šādiem galvenajiem ietekmes uz vidi aspektiem:

- klimata pārmaiņas (klimatneitralitāte un klimatnoturība);
- virszemes ūdeņu kvalitāte;
- gaisa kvalitāte;
- augsnes kvalitāte;
- pazemes ūdeņu kvalitāte;
- bioloģiskā daudzveidība;
- kultūras mantojuma saglabāšana;
- cilvēku veselība, drošība;
- resursu izmantošana.

Tiešas vai netiešas ietekmes uz vidi iepriekšminētajos vides aspektos veidosies, vidēja termiņa VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide un VTP4 Integrēta mobilitāte un savienojumi ietvaros noteikto rīcības virzienu un uzdevumu ieviešanā, kā arī pastarpināti ar VTP5 Augoša un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide ieviešanai plānoto uzdevumu īstenošanā.

Vidēja termiņa prioritāte **VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide** ir vērsta uz dabas un vides ilgtspējīgu izmantošanu, publiskās ārtelpas attīstību, teritorijas un īpašumu pārvaldību un atkritumu apsaimniekošanas attīstību. Kvalitatīva infrastruktūra – ūdenssaimniecība, siltumapgāde, meliorācija, ielu un publiskās ārtelpas apgaismojums – ir viens no priekšnoteikumiem dzīves vides kvalitātes celšanai. Pašvaldībai attīstāmi mehānismi straujākai infrastruktūras attīstībai tieši ciemos. Tuvākajos gados turpināms aktīvais energoefektivitātes projektu īstenošanas un daudzdzīvokļu māju rekonstrukcijas process ar pašvaldības atbalstu, kā arī jaunu mājokļu attīstība. Enerģētikas krizes apstākļos būtiski pievērsties atjaunīgās enerģijas ražošanas attīstībai un pārejai uz atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumapgādē. Šīs prioritātes daļējai īstenošanai pašvaldībā ir izstrādāts arī **Olaines novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam**, kurā nospraustos mērķus pašvaldība īstenos arī Attīstības programmas ietvaros. Līdz 2030. gadam Olaines novada pašvaldība apņemas ieviest un sasniegt klimatneitralitātes principus centrālajā siltumapgādes sistēmā, aktīvi strādāt pie daudzdzīvokļu un

pašvaldības ēku atjaunošanas un ieviest energopārvaldības sistēmu, kas aptver pašvaldības ēkas un ielu apgaismojumu.

Vidēja termiņa prioritāte **VTP4 Integrēta mobilitāte un savienojumi** aptver savienojumu attīstību, transporta un gājējiem, velobraucējiem piemērotas infrastruktūras attīstību, dažādu mobilitātes iespēju attīstību. Sagaidāms, ka šīs jomas piedzīvos ievērojamas izmaiņas tuvākajos gados, pateicoties dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* un reģionālās stacijas Olaines novadā izveidei, kā arī citiem nacionāla mēroga infrastruktūras attīstības projektiem un jaunu mobilitātes pakalpojumu ieviešanai. Atsevišķu nacionāla mēroga projektu turpmākajai attīstībai, kā, piemēram, plānotajai *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas būvniecībai ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums, lai novērtētu paredzētās darbības īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Vidēja termiņa prioritāte **VTP5 Augoša un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide** aptver pašvaldības kompetencē esošās jomas, kas vērstas uz uzņēmējdarbības, inovācijas atbalstu, ekonomikas dažādošanu un sadarbības veicināšanu. Olaines novada līdzšinējo izaugsmi veicinājis izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis un aktīva uzņēmējdarbības vide, aktīvs darba tirgus, kā arī pastāvīga pašvaldības un darba devēju sadarbība. Tālākajā novada attīstībā uzsvars liekams uz atbalstu uzņēmumu viedajai specializācijai, jaunu industriālo teritoriju attīstību ar augstas pievienotās vērtības, zināšanu ietilpīgiem un inovatīviem uzņēmumiem. Šādi būtiski ir attīstīt infrastruktūru, un rūpēties novadā strādājošo un dzīvojošo sociālo labklājību. Attīstības programmā pašvaldība savu funkciju ietvaros ietver rīcības virzienu uzņēmējdarbībai, tai pakārtotos uzdevumus un rīcības, kas sekmēs uzņēmējdarbības attīstību novadā, kas teritoriāli tiek plānotas un attēlotas citos pašvaldības plānošanas dokumentos – ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, teritorijas plānojumā un lokāplānojumā.

5. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi

Svarīgi ķemt vērā tos starptautiskos un nacionālos vides aizsardzības mērķus, kas pieņemti saistībā ar vides kvalitātes (it īpaši atmosfēras gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis), klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā, jo SIVN procesā ir secināts, ka attīstības programmas ietekme ir sagaidāma šajos vides aspektos.

5.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās ir iekļauti starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā.

ĀVIENOTO NĀCIJU ORGANIZĀCIJAS VISPĀRĒJĀ KONVENCIJA PAR KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN KIOTO PROTOKOLS

Konvencijas un uz tās pamata pieņemtā Kioto protokola mērķis ir normalizēt siltumnīcas gāzu daudzumu atmosfērā, nosakot gan vispārīgus pamatprincipus (konvencija), gan saistošos siltumnīcas gāzu emisiju samazināšanas apjomus (protokols).

KONVENCIJA PAR EiROPAS DZĪVĀS DABAS UN DABISKO DZĪVOTŅU AIZSARDZĪBU, BERNE (16.09.1979.)

Konvencijas mērķis ir nodrošināt aizsardzību Eiropas savvalas augu un dzīvnieku sugām un to dzīvesvietām, t.sk. uzsverot aizsardzības nozīmi tām sugām, kurās ir apdraudētas, to skaits ātri samazinās vai tām draud pilnīga izuzušana. Apdraudētu sugu saraksts izveidots trīs pielikumos un vēl vienā pielikumā norādītas aizliegtās dzīvnieku ieguvēs metodes. Konvencijas prasības ietvertas Latvijas normatīvajos aktos — likums "Par sugu un biotopu aizsardzību" (16.03.2000.), MK noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" (14.11.2000.), MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu" (18.12.2012.), MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) izveidošanas kritēriji Latvijā" (28.05.2002.).

KONVENCIJA PAR BIOLOGISKO DAUDZVEIDĪBU, RIODEŽANEIRO (05.06.1992.)

Konvencijas mērķis ir saglabāt bioloģisko daudzveidību un izmantot ilgtspējīgi dzīvās dabas vērtības. Konvencijas prasības ietvertas likumos "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1999.) un "Sugu un biotopu aizsardzības likumā" (16.03.2000.).

KONVENCIJA PAR PASAULES KULTŪRAS UN DABAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU, UNESCO KONVENCIJA, PARĪZE (1972.)

Konvencijas mērķis ir apzināt, aizsargāt, popularizēt un saglabāt nākošajām paaudzēm kultūras un dabas vērtības, kam ir izcila vērtība gan vietējā, gan starptautiskā mērogā.

KONVENCIJA "PAR PIEEJU INFORMĀCIJAI, SABIEDRĪBAS DALĪBU LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ UN IESPĒJU GRIEZTIES TIESU IESTĀDĒS SAISTĪBĀ AR VIDES JAUTĀJUMIEM", ORHŪSAS KONVENCIJA, ORHŪSA (25.06.1998.)

Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu sadarbību vides jomā, nodrošinot piekļuves tiesības tiesu iestādēm, saņemt informāciju un piedalīties vides jomā lēmumu pieņemšanā.

EIROPAS SAVIENĪBAS (ES) DIREKTĪVAS:

- ES Padomes direktīva 92/43/EEK "Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību" jeb Biotopu direktīva aizsargā augus, dzīvniekus, biotopus, un nodala īpaši aizsargājamus dabas apgabalus, veidojot aizsargājamo dabas teritoriju tīklu Natura 2000, kas izveidots dabas daudzveidības aizsardzībai.
- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 200/60/EK Ūdeņu struktūrdirektīvas (23.10.2000.) mērķi ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli, veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu.
- ES Padomes direktīva 79/409/EEK "Par savvaļas putnu aizsardzību jeb Putnu direktīva" (02.04.1979.) aizliedz darbības, kas apdraud putnus (tīši nonāvē vai sagūstīta putnus, iznīcināt to ligzdas, iegūst putnu olas). Atsevišķām darbībām ir atsevišķi izņēmumi (tirdzniecība ar dzīviem vai mirušiem putniem, medības, kas tiek atļauti dalībvalstīm, vienojoties ar Eiropas Komisiju).
- ES Padomes direktīva 2010/75/EK "Par rūpnieciskajām emisijām" (24.11.2010.) nosaka prasības rūpnieciskajām darbībām, paredzot īpašus noteikumus kurināmā un atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Dalībvalstīm ir jāveic pamata un preventīvie pasākumi, lai iekārtās nerodas būtisks piesārņojums vai jāveic pasākumi tā novēršanai, izmantojot tehniski labākos pieejamos risinājumus.

5.2.Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija2030)

Latvija2030 kā vienu no mērķiem izvirza - būt ES līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, nosakot tādus prioritāros ilgtermiņa rīcības virzienus, kā dabas kapitāla pārvaldība, tirgus instrumentu izveide ekosistēmu pakalpojumiem, dabas aktīvu kapitalizēšana un ilgtspējīga dzīvesveida veicināšana.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam (NAP2027)

NAP2027 nosaka stratēģiskos mērķus, ko Latvija apņēmusies sasniegt līdz 2027. gadam, iezīmē nozaru politiku virzienus un galvenās reformas, kā arī publisko investīciju virzienus valsts budžeta, ES fondu un citu finanšu instrumentu ieguldījumiem Latvijā.

NAP2027 ietvaru veido četri stratēģiskie mērķi, kuri ievirza politiku nākamajiem septiņiem gadiem: vienlīdzīgas iespējas, produktivitāte un ienākumi, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība.

Stratēģiskajiem mērķiem ir pakārtotas sešas prioritātes. Vides politikas kontekstā aktuālākā prioritāte ir "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" un tās rīcības virzienam "Daba un vide – "Zaļais kurss"" ir noteikti trīs mērķi:

- oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu;

- bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses;

- īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

Katrai prioritātei izvirzīts mērķis, noteikti rīcības virzieni, rīcības virziena mērķa indikatori un rīcības virziena uzdevumi.

Vides politikas pamatnostādnes 2021. - 2027. gadam

Vides politikas mērķi ir pakārtoti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Latvijas nacionālās attīstības plānam 2021. - 2027. gadam. Vides politikas pamatnostādņu virzība tiek nodrošināta ar vairāku jomu politikas rīcību dokumentiem, kuri izstrādāti atsevišķas jomās, katrai no tām nosakot detalizētus vides mērķus.

Pamatnostādnēs saistībā ar novada Attīstības programmas izstrādi noteikti šādi mērķi:

Joma	Apakšmērķis
Klimata pārmaiņas	3.1: nodrošināt Latvijas virzību uz klimatneitralitātes sasniegšanu 3.2: veicināt klimatnoturīgumu un pielāgošanos klimata pārmaiņām
Resursu efektīva izmantošana aprites ekonomikā	4.1: veicināt atkritumu rašanās novēršanu un īstenot pāreju no atkritumiem uz resursiem 4.2: veicināt ilgtspējīgu resursu ieguvi un izmantošanu 4.3: izveidot efektīvu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, īstenojot aprites ekonomikas principus ražošanā un sadzīvē 4.4: palielināta noteikūdeņu attīrišanas iekārtu dūņu izmantošana
Gaisa kvalitāte un vides troksnis	5.1: gaisa resursu kvalitātes aizsardzība un uzlabošana, lai veicinātu sabiedrības veselību un labklājību, kā arī ekosistēmu kvalitāti; 5.2: īstenotas rīcības gaisa piesārņojuma samazināšanai un gaisa kvalitātes uzlabošanai, kas balstītas uz kvalitatīviem datiem, padziļinātām zināšanām un sabiedrības atbalstu šīm rīcībām 5.3: novērtēt vides trokšņa ietekmi uz iedzīvotājiem, pilnveidojot vides trokšņa kartēšanu un rīcības plānu izstrādi
Bioloģiskā daudzveidība	6.1: bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, un vērtīgo ainavu saglabāšana 6.2: dabas kapitāla saglabāšana un pārvaldība – ekosistēmu pakalpojumi, degradētās ekosistēmas, dabas kapitāls ražošanai
Iekšzemes ūdeņi	7.1: plūdu riska un erozijas samazināšana 7.2: droša ūdens resursu izmantošana, nelietderīga patēriņa samazināšana un dūņu lietderīgas izmantošanas palielināšana 7.3: virszemes ūdeņu un jūras vides stāvokļa uzlabošana 7.4: piesārņojuma samazināšana virszemes ūdeņos un jūras vidē
Ražošanas un ķīmisko vielu pārvaldība	8.1: veicināt piesārņojuma samazināšanu, t.sk. piesārņoto vietu sanāciju, kā arī samazināt bīstamo ķīmisko vielu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību

Attiecībā uz vides jomu Attīstības programmas izstrāde ir saistīta ar nozaru plānošanas dokumentiem, kuru ieviešanas rezultāti dotu ieguldījumu vides aizsardzības mērķu sasniegšanā, it īpaši klimata pārmaiņu, aprites ekonomikas, gaisa kvalitātes, ūdenssaimniecības, ūdeņu kvalitātes un citās jomās:

- Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam;
- Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam;
- Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. - 2030. gadam;
- Rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku 2020. - 2027. gadam;
- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. - 2028. gadam;
- Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021. - 2027. gadam;
- Ūdensapgādes investīciju plāns 2021. - 2027. gadam.

6. Attīstības programmas un tās iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Šajā nodaļā ietverts Attīstības programmas ietekmes uz vidi novērtējums, nemot vērā plānošanas dokumenta detalizāciju līdz uzdevumu un pasākumu līmenim. Vērtējums apkopots 7. tabulā. Tabulā nav ietverti uzdevumi un pasākumi, kuriem ietekme uz vidi šajā SIVN procesā nav identificēta.

7.tabula. Attīstības programmas ietekmes uz vidi vērtējums

Uzdevums	Rīcība	Vērtējums, rekomendācijas
VTP3 ILGTSPĒJĪGS MĀJOKLIS, INFRASTRUKTŪRA UN VIDE		
<p>Prioritāte vērsta uz dabas un vides ilgtspējīgu izmantošanu, publiskās ārtelpas attīstību, teritorijas un īpašumu pārvaldību un atkritumu apsaimniekošanas attīstību. Kvalitatīva infrastruktūra – ūdenssaimniecība, siltumapgāde, meliorācija, ielu un publiskās ārtelpas apgaismojums – ir viens no priekšnoteikumiem dzīves vides kvalitātes celšanai. Pašvaldībai attīstāmi mehānismi straujākai infrastruktūras attīstībai tieši ciemos, īpaši pievēršot uzmanību dārzkopības sabiedrību ciemiem, kas savu sākotnējo kā specifiskas apdzīvotas vietas izveidi laika gaitā ir mainījusi un kļuvusi par pastāvīgu dzīvesvietu. Tuvākajos gados turpināms aktīvais energoefektivitātes projektu īstenošanas un daudzdzīvokļu māju rekonstrukcijas process ar pašvaldības atbalstu, kā arī jaunu mājokļu attīstību. Enerģētikas krīzes apstākļos būtiski pievērsties atjaunīgās enerģijas ražošanas attīstībai un pārejai uz atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumapgādē.</p>		
Vērtējums:		
<ul style="list-style-type: none"> - tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz SEG (siltumnīcefekta gāzes) emisiju mazināšanu un atjaunīgo energoresursu (AER) īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas patēriņā; - tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un augsnes kvalitāti, kā arī dzeramā ūdens resursu racionālu izmantošanu; - tieša vai netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz publisko ārtelpu, t.sk. apstādījumiem publiskajā un dzīvojamā apbūvē, atpūtas vietās pie ūdeņiem labiekārtojumu, gaisa kvalitāti, virszemes ūdeņu un augsnes kvalitāti; - netieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību. 		
Vērtējums: tieša, īslaicīga, negatīva ietekme uz vides kvalitāti (gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis un citi aspekti) būvdarbu laikā.		
RV8 Vide un publiskā ārtelpa		

U20. Sekmēt vides aizsardzību un vides stāvokļa uzlabošanu	<p>R8.20.1.Decentralizēto kanalizācijas sistēmu uzraudzība</p> <p>R8.20.2.Regulāri gaisa kvalitātes monitoringa pasākumi</p> <p>R8.20.3.Notekūdeņu attīrīšanas staciju monitorings</p> <p>R8.20.4.Trokšņu līmeņa monitorings un samazināšana</p> <p>R8.20.5.Degradēto teritoriju sakārtošana un monitorings</p>	<p>Tieša un netieša, pozitīva, vidēja ietekme uz virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu, augsnes, grunts un gruntsūdeņu kvalitāti (R8.20.1., R.8.20.3., R8.20.5.)</p> <p>Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, SEG emisiju un vides trokšņa mazināšanu, nodrošināts monitorings (R8.20.2., R8.20.3., R8.20.4.).</p> <p>Netieša, pozitīva ietekme uz cilvēku veselību.</p> <p>Vidējā termiņā ietekme var būt nebūtiska (pozitīvus rezultātus ticamāk iespējams sasniegt ilgākā termiņā).</p>
U21. Sekmēt dabas resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu	<p>R8.21.1.Invazīvo augu un dzīvnieku sugu izplatības mazināšana</p> <p>R8.21.2.Dabisko pļavu izveide</p> <p>R8.21.3.Vides izglītības centra izveide</p> <p>R8.21.4.Mežu un purvu resursu ilgtspējīga izmantošana tūrismā</p> <p>R8.21.5.Derīgo izrakteņu racionāla un ilgtspējīga ieguve un izmantošana</p>	<p>Tieša un netieša ietekme uz publisko ārtelpu, ūdeņu kvalitāti, t.sk. dabas teritorijām tajā. Pozitīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību, bet ticamāk – nebūtiska, jo vidējā termiņā izmērāmus pozitīvus rezultātus bioloģiskās daudzveidības jomā nebūs iespējams sasniegt. Ja tādi (rezultāti) tomēr tiks sasniegti, tad ietekme – lokāla (R8.21.2.).</p>
U22. Labiekārtot publisko ārtelpu un veidot pievilcīgu pilsētvidi	<p>R8.22.1.Publiskās ārtelpas labiekārtošana</p> <p>R8.22.2.Informācijas punktu un norāžu izvietošana</p> <p>R8.22.3.Olaines novada vietējās nozīmes un dārzkopības kooperatīvu teritoriju tematiskā plānojuma īstenošana</p> <p>R8.22.4.Dārzkopības kooperatīvu ciemu pārvaldības modeļa pilnveide</p> <p>R8.22.5.Integrēta pakalpojumu un urbānās vides attīstīšana ciemos</p> <p>R8.22.6.Oficiālas peldvietas ierīkošana</p>	<p>Tieša vai netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz publisko ārtelpu, t.sk. apstādījumiem publiskajā ārtelpā un dzīvojamā apbūvē, gaisa kvalitāti.</p> <p>Netieša ietekme uz cilvēku veselību (R8.22.8.).</p> <p>Vidējā termiņā ietekme var būt nebūtiska (pozitīvus rezultātus iespējams sasniegt ilgākā termiņā) (R8.22.4.).</p> <p>Tieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz publisko ārtelpu pie un uz ūdeņiem, cilvēku drošību (R8.22.6., R8.22.7.)</p>

	R8.22.7.Publisko ūdeņu piekļuves vietu attīstība R8.22.8.Brīvi piekļūstamā dzeramā ūdens pieejamības uzlabošana publiskās vietās	
U23. Pilnveidot pašvaldības īpašumu pārvaldību un stāvokli	R8.23.3.Energopārvaldības sistēmas ieviešana	Netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, SEG emisiju mazināšanu
U24. Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu un aprites ekonomiku	R8.24.1.Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošana novadā R8.24.2.Dalīto atkritumu šķirošanas attīstība R8.24.3.Iedzīvotāju izglītošanas aktivitātes par atkritumu šķirošanu R8.24.4.Lielgabarīta atkritumu un citu nestandarta atkritumu savākšanas organizēšana R8.24.5.Videonovērošanas attīstīšana atkritumu laukumos un vietās, kur konstatētas nelegālas atkritumu izgāšanas vietas	Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz atkritumu dalītās savākšanas sistēmas paplašināšanu, bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi, dabas resursu racionālu izmantošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu
RV9 Mājokļi un tehniskā infrastruktūra		
U25. Attīstīt pašvaldības dzīvojamjo fondu un veicināt jaunu mājokļu izveidi	R9.25.1.Jaunu ēku un dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība R9.25.2.Pašvaldības īres dzīvokļu attīstība	Netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, SEG emisiju mazināšanu
U26. Uzlabot daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanu, energoefektivitāti un iekšpagalmus	R9.26.1.Daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanas pasākumu veicināšana R9.26.2.Daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes paaugstināšana	Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, SEG emisiju mazināšanu un AER īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas patēriņā
U27. Attīstīt publisko un inženiertehnisko infrastruktūru	R9.27.1.Ilgspējīga ciemu infrastruktūras attīstība R9.27.2.Ūdenssaimniecības attīstības projektu īstenošana ciemos R9.27.3.Komunālo notekūdeņu attīrišanas iekārtu attīstība	Netieša, pozitīva ietekme uz cilvēku veselību. Vidēja termiņā ietekme var būt nebūtiska (pozitīvus rezultātus ticamāk iespējams sasniegt ilgākā termiņā).

	R9.27.4.Meliorācijas sistēmu apsekošana, sakārtošana un monitorings R9.27.5.Ūdensteču caurteces uzlabošana R9.27.6.Plūdu risku pārvaldības uzlabošana un pretplūdu pasākumu īstenošana	
--	--	--

RV10 Klimatnoturība un enerģētika

U28. Īstenot energoeffektīvus un klimatnoturīgus pasākumus	R10.28.1.Klimatneitrālu risinājumu ieviešana R10.28.2.Pašvaldībai piederošo ēku energoeffektivitātes paaugstināšana R10.28.3.Ielu apgaismojuma sistēmas uzlabošana, pārbūve apdzivotās vietās R10.28.4.Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana komunālajā infrastruktūrā R10.28.5.Centralizēto siltumapgādes sistēmu modernizēšana R10.28.6.Ilgspējīgu zaļās infrastruktūras risinājumu ieviešana R10.28.7.Pašvaldības pāreja uz bezemisiju transportu	Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, SEG emisiju mazināšanu un AER īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas patēriņā.
--	--	---

VTP4 INTEGRĒTA MOBILITĀTE UN SAVIENOJUMI

Prioritāte aptver savienojumu attīstību, transporta un gājējiem, velobraucējiem piemērotas infrastruktūras attīstību, dažādu mobilitātes iespēju attīstību. Sagaidāms, ka šīs jomas piedzīvos ievērojamas izmaiņas tuvākajos gados, pateicoties dzelzceļa līnijas Rail Baltica un reģionālās stacijas Olaines novadā izveidei, kā arī citiem nacionāla mēroga infrastruktūras attīstības projektiem un jaunu mobilitātes pakalpojumu ieviešanai.

Vērtējums: tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisijām, cilvēku veselību, cilvēku drošību.

Vērtējums: tieša, īslaicīga, negatīva ietekme uz vides kvalitāti (gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis un citi aspekti) būvdarbu laikā pasākumu realizācijas vietās.

RV11 Transporta infrastruktūra

U29 Uzlabot autoceļu un ielu kvalitāti, saistīto infrastruktūru	R11.29.1 Ceļu infrastruktūras attīstība	Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisijām, kā arī cilvēku
---	---	---

	R11.29.2 Ceļu satiksmes drošības uzlabošana R11.29.3 Medemciema krustojuma rekonstrukcija – divu līmeņu satiksmes mezgla izveide R11.29.4 Ielu infrastruktūras attīstīšana ciemos R11.29.5 Elektromobilu uzlādes staciju tīkla attīstība	drošību. Uzdevumu ieviešanas laikā identificējami ceļi, kuri atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 2. pielikuma kritērijiem un kuriem tādēļ ir jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums.
U30 Attīstīt gājējiem un velobraucējiem drošu infrastruktūru	R11.30.1 Gājēju un velosipēdu ceļu izveide ciemos R11.30.3 Veloinfrastruktūras attīstība	Netieša un tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisijām, uzlabojot gājējiem un velobraucējiem paredzēto infrastruktūru, palielināsies velosipēdu lietošanai, lai pārvietotos. Pozitīva ietekme uz cilvēku veselību.
RV12 Mobilitāte		
U31 Attīstīt multimodālus mobilitātes punktus un infrastruktūru	R12.31.1. Mobilitātes punktu attīstība R12.31.2. Skolēnu pārvadājumu pilnveide	Netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisijām, paaugstinot mobilitāti un, tādejādi, mazinot autotransporta lietošanu.
U32 Pilnveidot sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību	R12.32.1. Sabiedriskā transporta pieturvietu attīstība R12.32.2. Dzelzceļa satiksmes intensitātes veicināšana R12.32.3. Autobusu satiksmes attīstības veicināšana	Tieša un netieša, pozitīva, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisijām, paaugstinot mobilitāti un sekmējot sabiedriskā transporta lietošanas iespējas iedzīvotājiem un, tādejādi, mazinot autotransporta lietošanu.

Kopumā novada Attīstības programmā vidējam termiņam plānotās vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi un rīcības paredz tādu projektu un pasākumu ieviešanu, kas kopumā (summāri) uzlabos novada vides kvalitātes rādītājus, t.sk. mazinās SEG emisijas un dos novada ieguldījumu virzībā uz klimatneitralitāti, ekosistēmu klimatnoturību, sekmēs dabas resursu racionālu izmantošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu.

Daudzas no ietekmēm vidējā termiņā sagaidāms, ka būs ar lokālu raksturu, pasākumu ieviešanas vietās, taču dos savu ietekmi summējoties līdzīgām ietekmēm gan šajā attīstības plānošanas periodā, gan arī, saglabājot sasniegtos rezultātus un turpinot ieviest pasākumus ar līdzīgu ietekmi, nākamajos attīstības plānošanas periodos.

Attīstības programmas ietekme izpaudīsies vidējā termiņā, izteiktāk – perioda beigās. Ietekmēm saglabājoties pēc Attīstības programmas darbības laika beigām 2028. gadā, tās uzkrāsies un summēsies (kumulatīvā ietekme) ar nākamā vidēja termiņa attīstības programmas ietekmēm.

7. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu attīstības programmas un tās iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi

Attīstības programmas īstenošanas posmā jāturpina izvērtēt projektu un pasākumu ietekmes uz vidi, plānot rīcības negatīvās ietekmes novēšanai vai mazināšanai. Vienlaikus SIVN tiek pieņemts, ka plānošanas dokumentā plānotā projekta ieviešana var notikt tikai ievērojot normatīvos aktos noteiktās vides prasības un tādēļ tādas ietekmes, kuru rezultātā veidotos, jauni vides kvalitātes robežielumu pārsniegumi netiek prognozētas, izmaiņas (gan pozitīvas, gan negatīvas – lokāli) projektu realizācijas vietās iespējamas salīdzinājumā ar esošo situāciju.

Risinājumi negatīvo ietekmu novēšanai un samazināšanai iedalāmi divās grupās:

1. Pasākumi, kas veicami plānošanas stadijā

Šie risinājumi ir veicami, piemēram, izstrādājot tematiskos plānus (piemēram, izstrādāti ciemu attīstības plāni, transporta attīstības plāns), atsevišķu jomu stratēģijas (piemēram, ūdenssaimniecības un namu apsaimniekošanas stratēģiju), būvniecības ieceres dokumentācijas u.tml. Plānošanas stadijā ir jāprecizē īstenojamie uzdevumi, iespējamās ietekmes uz vidi un plānā vai projektā jāplāno negatīvās ietekmes mazināšanas pasākumi un to sagaidāmie rezultāti.

2. Pasākumi, kuri veicami ieviešanas stadijā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā noteiktos projektu ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumus, ja tie ir nepieciešami

Šos pasākumus var iedalīt šādās kategorijās:

- Darbības, kurām saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējums

Ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 1. pielikumā "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" noteiktajām darbībām. IVN procedūra (atkarībā no darbības ietekmes un apjoma) var tikt piemērota sākotnējā izvērtējuma rezultātā (skatīt nākamo punktu). Sākotnējo izvērtējumu veic un lēmumu par IVN nepieciešamību attiecībā uz plānoto darbību pieņem Valsts vides dienests. Ja plānotā darbība var būtiski ietekmēt NATURA 2000 teritoriju, tai veicams ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējums. Programmu šo novērtējumu veikšanai sagatavo Birojs, izvirzot speciālus noteikumus tās novērtēšanai un pasākumus ietekmes uz vidi novēršanai vai mazināšanai.

- Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir jāveic ietekmes uz vides sākotnējais izvērtējums (jeb sākotnējais izvērtējums)

Darbības, kurām ir jāveic sākotnējais novērtējums, tiek noteiktas atbilstoši Likuma 2. pielikuma "Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums" nosacījumiem.

- Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams saņemt nosacījumus no vides institūcijām

Darbības, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi nosaka 2015. gada 27. janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai". Tehniskajos noteikumos VVD Atļauju pārvalde nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvprojekta izstrādē un skaņošanā. Tehnisko noteikumu izstrādes procesā darbībām ĪADT individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktajos gadījumos, kā arī, ja ir sagaidāma ietekme uz ES nozīmes biotopiem vai īpaši aizsargājamām sugām, tehnisko noteikumu sagatavošanai.

Dabas aizsardzības pārvalde VVD sniedz atzinumu par tehniskajos noteikumos ietveramajiem nosacījumiem.

Sabiedrība tiek informēta par plānotajiem būvobjektiem, kuriem ir izsniegti tehniskie noteikumi projektēšanai, informāciju ievietojot VVD mājas lapā.

8. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts

Attīstības programmas projekts sagatavots, pamatojoties uz:

- 1) Olaines novada iedzīvotāju un uzņēmēju aptauju, kura veikta, lai noskaidrotu viedokli par novada attīstības turpmākajām iespējām, problēmām un to iespējamiem risinājumiem, kā arī lai sagatavotu priekšlikumus Attīstības programmas izstrādei. Aptaujās saņemti daudzi priekšlikumi Rīcības un Investīciju plāna izstrādei – kādi projekti un aktivitātes pašvaldībai nākošajā teritorijas attīstības plānošanas periodā būtu nepieciešams īstenot.
Iedzīvotāju aptaujā visbiežāk tika norādīts uz ielu un ceļu infrastruktūras pilnveidi, kompleksas infrastruktūras attīstību dārkopības sabiedrību ciemu teritorijās, bērniem un jauniešiem piemērotas atpūtas infrastruktūras, publiskās ārtelpas, kā arī sabiedriskās drošības uzlabošanu.
Uzņēmēji par prioritāri svarīgāk attīstāmo infrastruktūru uzskata ēku un telpu piedāvājuma palielināšanu, kā arī kvalitatīvu autoceļu, pievadceļu un ielu attīstību. Tam seko IKT infrastruktūras attīstība, kā arī centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras attīstība. Tāpat uzņēmēju ieskatā pašvaldībai vajadzētu veidot vairāk atbalsta pasākumus tieši jaunajiem uzņēmējiem, nodrošināt regulāru uzņēmēju informēšanu, veidot vienotu novada mārketinga un komunikācijas stratēģiju, kā arī sekmēt pašvaldības digitālo transformāciju
- 2) Iedzīvotāju forumos iegūtajiem rezultātiem. Iedzīvotāju forumos dalībnieki akcentēja nepieciešamību attīstīt ciemos (t.sk. dārkopības sabiedrību ciemos) nepieciešamo infrastruktūru (apgaismojums, ceļa segumu atjaunošana, droši velo un gājēju ceļi, kas savieno ciemus, velo apkopes punkti, bērnu rotālu laukumi, centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija, jauni tūrisma objekti), uzlabot atkritumu šķirošanas sistēmu, ieviešot veicināšanas un kontroles mehānismu un izveidojot atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, kā arī izcelta sabiedrības drošības uzlabošana, uzstādot videonovērošanas kameras un nodrošinot pašvaldības policijas pieejamību (papildu posteņu izveide), sakārtot sabiedriskā transporta pieturvietas un uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību. Iedzīvotājiem svarīgi ir uzlabot vides kvalitāti un veicināt uzņēmējdarbības attīstību.
- 3) Tematisko darba grupu sanāksmēs iegūtajiem rezultātiem. Tematiskajās darba grupās pašvaldības speciālisti, deputāti, uzņēmēji, nevalstiskā sektora aktīvisti un aktīvākie iedzīvotāji sniedza idejas, ierosinājumus rīcībām un to rezultātiem vairākās tēmās - uzņēmējdarbības vide; izglītība, sports un kultūra; sociālie pakalpojumi, veselība un drošība; infrastruktūra un mobilitāte; vide un publiskā ārtelpa; vietējā kopiena un laba pārvaldība, kas izmantoti uzdevumu, rīcību, projektu ideju sagatavošanā.
- 4) Publiskās apsriešanas rezultātiem.

Attīstības programmas sējumā Rīcības plāns noteiktas rīcības, kuras īstenojot, novads virzās uz Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā noteiktajiem rīcības virzieniem, uzdevumiem un vidēja termiņa prioritātēm.

Attīstības programmā iekļauts Investīciju plāns, kurš atspogulo ieguldījumus, kuri nepieciešami pašvaldībai, kā arī perspektīvos projektus laika posmam no 2023. līdz 2026.gadam, lai sasniegtu Stratēģiskajā daļā noteiktos vidējā termiņa uzstādījumus, īstenotu Rīcības plānā iekļautās rīcības un sasniegtais plānotos rezultātus. Investīciju plāns tika izstrādāts atbilstoši vadības darba grupas, speciālistu un tematisko darbu grupu rezultātu izvērtējumam, paredzot aktivitātes novada teritorijas turpmākai attīstībai. Attīstības programmas Rīcības un Investīciju plāns sastādīts, rūpīgi saskaņojot pašvaldības vadības, speciālistu, tematisko darba grupu un iedzīvotāju foruma viedokļus, kā arī aptaujas rezultātus.

Attīstības programmai nav plānoti vairāku alternatīvu scenāriji, jo Rīcības plānā un Investīciju plānā izvirzītās rīcības un projekti tiks īstenoti pakāpeniski, atkarībā no pieejamā finansējuma, tehniskajām iespējām un vajadzībām - pašvaldībai nav finansiālu iespēju par saviem līdzekļiem īstenot visus Investīciju plānā ietvertos projektus, tāpēc lielā mērā Attīstības programmas realizācija ir atkarīga no valsts un Eiropas Savienības finanšu instrumentu atbalsta.

9. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Normatīvajos aktos ir noteikta kompensēšanas pasākumu nepieciešamība, gadījumos, ja paredzētā darbība būtiski negatīvi ietekmē NATURA2000 teritorijas. Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. pantu "paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (NATURA2000) ekoloģiskās funkcijas, integrītāi un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums nozīmīgu sabiedrības sociālo vai ekonomisko interešu apmierināšanai un tajā ir ietverti kompensējoši pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) tīklam".

Nemot vērā Attīstības programmas saturu, kā arī to, ka plānošanas dokuments ir izstrādāts, ievērojot starptautiskos un nacionālos vides mērķus, vides aizsardzības normatīvos aktus, šajā novērtējumā nav identificētas tādas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (NATURA 2000), kuru dēļ būtu jānosaka specifiski dabai nodarīto kaitējumu kompensēšanas pasākumi. Gadījumos, ja jaunām darbībām, tiktu piemērots sākotnējais izvērtējums un tā rezultātā arī ietekmes uz NATURA2000 teritoriju novērtējums, tad tiks arī izvērtēts ietekmes būtiskums un kompensēšanas pasākumu nepieciešamība.

10. Attīstības programmas īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums

Attīstības programmas īstenošanai nav sagaidāma pārrobežu ietekme, jo Olaines novada teritorija tieši nerobežojas ar Latvijas Republikas kaimiņvalstīm.

11. Paredzētie pasākumi attīstības programmas īstenošanas monitoringa nodrošināšanai

Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka MK 2004. gada 23. marta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi monitoringu veic, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas

dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi.

Monitoringa ziņojumā jāietver vides stāvokļa izmaiņu raksturojums saistībā ar plānošanas dokumenta īstenošanu. Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam var izmantot valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas ir pieejama izstrādātājam. Tāpat monitoringa ziņojuma sagatavošanai var izmantot Attīstības programmas sējumu īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība noteiktos uzraudzības rādītājus – teritorijas attīstības galvenos rādītājus, politikas rezultātu rādītājus un iznākuma rezultātu rādītājus, salīdzinot bāzes gada (2021.g.) rādītājus un vēlamos rezultātus (2025., 2028.g.) ar izpildītajiem rādītājiem.

Attīstības programmas monitoringa ziņojuma gatavošanā ieteicams izmantot arī Biroja informatīvo materiālu par plānošanas dokumenta realizācijas ietekmes novērtējumu (monitoringu), kurš pieejams Biroja mājas lapā <http://www.vpbv.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/monitorings>.

Monitoringa ziņojums jāsastāda un atzinumā par Vides pārskatu noteiktajā termiņā jāiesniedz Birojā, t.i., lai konstatētu Olaines novada attīstības programmas līdz 2028. gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Olaines novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2028. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (elektroniskā veidā) Birojā.

Likums “Par vides aizsardzību” definē, ka vides monitorings ir sistemātiski vides stāvokļa un piesārņojuma emisiju vai populāciju un sugu novērojumi, mērījumi un aprēķini, kas nepieciešami vides stāvokļa vērtējumam, vides politikas izstrādāšanai un vides un dabas aizsardzības pasākumu plānošanai, kā arī to efektivitātes kontrolei.

Attīstības programmas īstenošanas novērtēšanai, vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturošanai izmantojama informācija, kas sniedz priekšstatu par notikušo izmaiņu cēloņiem, monitoringa ziņojumā iekļaujot, piemēram, šādus rādītājus:

- ūdenssaimniecības attīstības projekti ciemos (skaits);
- pieslēgumi (%, CE) centralizētajām notekūdeņu savākšanas un attīrišanas sistēmām, iedzīvotāju apmierinātība ar sniegtu pakalpojumu;
- attīrito notekūdeņu apjomi un kvalitāte: virszemes ūdeņos novadīto attīrito notekūdeņu apjomu dinamika (pa gadiem) un atbilstība normatīvo aktu prasībām attiecībā uz attīrišanu (valsts statistikā pārskata “2-Ūdens” informācija);
- ēku, kurās veikti energoefektivitātes pasākumi, skaita (vai cits raksturojošs rādītājs) izmaiņas - daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās, pašvaldības/publiskās ēkas;
- atkritumu šķirošanas iespējas (skaits, šķirošanas veidi), saražotā atkritumu daudzuma izmaiņas;
- centralizētie siltumapgādes pakalpojumi (patēriņu skaits, izmaiņas);
- atjaunīgo energoresursu lietojuma īpatsvars pašvaldības centralizētās siltumapgādes sistēmās, %;
- īstenotie Olaines novada industriālo un ražošanas teritoriju gaisa un vides kvalitātes novērtēšanas, uzlabošanas un regulāra monitoringa pasākumi;
- gaisa kvalitātes un smaku monitoringa veikšana;
- trokšņa līmena monitorings gar valsts galvenajiem autoceļiem, dzelzceļu un veiktie pasākumi trokšņa samazināšanā;
- enerģijas patēriņš pašvaldības ēkās un apgaismojumā, MWh/gadā;
- jaunizveidoto gājēju un velobraucēju ceļu attīstības projektu skaits;
- valsts un pašvaldības autoceļu un ielu garums ar asfaltbetona segumu, km;
- novada dabas tūrisma apritē iesaistīto dabas teritoriju/objektu skaits, apmeklētāju skaita izmaiņas, no jauna ierīkoto apskates objekti (skaits, platība, garums takām u.tml), apmeklētāju apmierinātība ar sniegtajiem tūrisma pakalpojumiem u.tml.;
- sabiedrības iesaistes un līdzdalības līmena izmaiņas (iedzīvotāju, NVO u.tml. skaits, %) ar vides jomu saistītos projektos novadā;

- sabiedrības informētība par aktuāliem vides jautājumiem: energoefektivitāte, atkritumu dalīta vākšana, resursu aprites ekonomika u.tml., anketēšanas rezultāti.

12. Kopsavilkums

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) ietvaros, Vides pārskats izstrādāts Olaines novada attīstības programmai līdz 2028. gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Attīstības programmas izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Olaines novada domes 2020. gada 22. decembra sēdes lēmumu (protokols Nr.18, 4.p.) “Par Olaines novada attīstības programmas 2022. - 2028. gadam izstrādes uzsākšanu”.

SIVN veikts saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.), MK 23.03.2004. noteikumiem Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2021. gada 31. maijā pieņemto lēmumu Nr. 4-02/48 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

Attīstības programma ir vidēja termiņa pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā ir noteiktas vidēja termiņa prioritātes un rīcību virzieni pašvaldības Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai, kā arī īstermiņa rīcības jeb pasākumi (rīcības plāns, investīciju plāns) un Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība. Attīstības programmā noteiktās vidēja termiņa prioritātes ir:

- VTP1 Cilvēkresursu attīstība
- VTP2 Sociāli droša vide
- VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, infrastruktūra un vide
- VTP4 Integrēta mobilitāte un savienojumi
- VTP5 Augoša un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide
- VTP6 Efektīva pārvaldība un atpazīstamība

Līdzās tematiskajām vidēja termiņa prioritātēm Attīstības programmā izvirzītas arī horizontālās prioritātes, kuras attiecināmas uz visiem rīcību virzieniem, nemot vērā, ka tās caurvij un ietekmē visas attīstības jomas:

- Līdzsvarota teritorijas attīstība
- Pieejamība
- Sabiedrības līdzdalība
- Ārējo krīžu seku mazināšana

Vides pārskata mērķis ir novērtēt Attīstības programmas iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka plānošanas dokumenta saturs un tā detalizācijas pakāpe, vides aizsardzības jomas normatīvie akti.

Vides pārskatā ir apskatīti starptautiskie un nacionālie mērķi vides aizsardzības jomā, kas noteikti starpvalstu Konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās, kā arī valsts vides politikas dokumentos. Attīstības programmas izstrādē un ieviešanā ir jāņem vērā vides aizsardzības mērķi, kuri ir pieņemti klimata pārmaiņu, aprites ekonomikas, atkritumu apsaimniekošanas, gaisa kvalitātes, ūdeņu kvalitātes, bioloģiskās daudzveidības, ainavu un kultūras mantojuma aizsardzības jomā. Vides pārskatā ir iekļauts vērtējums par būtiskām pozitīvām un negatīvām, tiešām un netiešām, īstermiņa un ilgtermiņa, kā arī ietekmju mijiedarbībām un summārajām ietekmēm. SIVN procesā secināts, ka Attīstības programmas būtiskā ietekme ir saistīta ar šādiem galvenajiem ietekmes uz vidi aspektiem: 1) klimata pārmaiņas (klimatneutrālitāte un klimatnoturība), 2) virszemes ūdeņu kvalitāte, 3) gaisa kvalitāte, troksnis, 4) augsnes kvalitāte, 5) pazemes ūdeņu kvalitāte, 6) bioloģiskā daudzveidība, 7) kultūras mantojuma saglabāšana, 8) cilvēku veselība, drošība un 9) resursu izmantošana.

Kopumā novada Attīstības programmā vidējam termiņam plānotās vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi paredz tādu projektu un pasākumu ieviešanu, kas kopumā (summāri) uzlabos novada vides kvalitātes rādītājus, t.sk. mazinās SEG emisijas un dos novada ieguldījumu virzībā uz klimatneitralitāti, ekosistēmu klimatnoturību, sekmēs dabas resursu racionālu izmantošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu. Attīstības programmas ieviešana nodrošinās apdzīvoto vietu nodrošināšanu ar centralizētajiem inženierītkliem.

Tika izvērtēts Olaines novada esošais vides stāvoklis.

Vides pārskatā tika vērtēta Attīstības programmā plānoto rīcību un investīciju projektu iespējamā ietekme uz vides stāvokli un cilvēku dzīves un darba telpu Olaines novadā.

Īstenojot Attīstības programmā noteiktos pasākumus un investīciju projektus, var tikt atstāta gan pozitīva, gan negatīva ietekmi uz vidi.

Attīstības programmas ieviešanas laikā jāturpina izvērtēt projektu un pasākumu ietekmes uz vidi, plānot rīcības negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai. SIVN tiek pieņemts, ka plānošanas dokumenta ieviešana var notikt tikai ievērojot normatīvajos aktos noteiktās vides prasības un tādēļ tādas ietekmes, kuru rezultātā veidotos, jauni vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumi netiek prognozētas, izmaiņas (gan pozitīvas, gan negatīvas – lokāli) projektu realizācijas vietās iespējamas salīdzinājumā ar esošo situāciju. Risinājumi negatīvo ietekmju novēršanai un samazināšanai ir iedalāmi divās grupās: 1) pasākumi, kuri veicami plānošanas stadijā un 2) pasākumi, kuri veicami ieviešanas stadijā, t.sk. ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju novērtējums, sākotnējais izvērtējums un nosacījumu jeb tehnisko noteikumu saņemšana no vides institūcijām, būvprojektu izstrādes gadījumā.

Attīstības programmai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

Attīstības programmai, ņemot vērā pieejamo informāciju par plānošanas dokumenta saturu, nav nepieciešams noteikt kompensēšanas pasākumus saistībā ar ietekmi uz Latvijas NATURA 2000 teritorijām novadā.

Lai iegūtu informāciju par vides stāvokli un tendencēm, Attīstības programmai tās ieviešanas laikā ir jāveic monitoringa pasākumi.

VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDĀTĀJS

RŪPNIECĪBAS IELA 32b – 501, RĪGA, LV – 1045

TĀLRUNIS +371 67320809

E-PASTS: birojs@rp.lv

www.rp.lv